

ZVERINICE

številka 1 • poletje/jesen 2016

Revija je brezplačna.

NOV DIHUR V DRUŽINI:

- Nakup dihurja
- Prvi obisk pri veterinarju
- Vse o negi
- Kletka in oprema v njej
- Dihurjevarnost in dihurjetesnost

Intervju:

MARIE BARTHOLDSSON

Njeni dihurji živijo tudi 14 let!

**SPREHOD Z DIHURJEM
TOPLOTNI UDAR
KAKŠNE IGRAČE IZBRATI
NAREDI SAM
PORTRET VRSTE
in še več ...**

Zverinice
Društvo ljubiteljev dihurjev

Revija Zverinice je glasilo Društva Zverinice in je brezplačna.

Naslov uredništva

Zverinice – Društvo ljubiteljev dihurjev
Cesta na Brdo 85
1000 Ljubljana
www.zverinice.com

Uredništvo

Maja Čonč (glavna urednica),
Jana Habat, Nena Miloš,
Špela Petkovšek, Tjaša Žižek

Avtorji

Maja Čonč, Jana Habat,
Aljoša Kolenc, Ana Koren,
Dušan Maruzzi, Nena Miloš,
Špela Petkovšek, Lisa Pratesi,
Doroteja Stupar, Maša Vilar
Stupica, Barbara Žibert Božič,
Tjaša Žižek

Oblikovna zasnova in prelom

Nena Miloš s. p.

Jezikovni pregled

Ana Koren

Kontakt

info@zverinice.com
ali 040 395 995

Fotografija na naslovnici

Marie Bartholdsson

Revija izhaja dvakrat letno
(poletje–jesen in zima–pomlad).

Vse pravice pridržane. Kopiranje vsebin in njihova uporaba brez pisnega soglasja uredništva in avtorjev je prepovedana.

Z največjim veseljem pišem uvodnik za našo prvo številko revije Zverinice. Ideja o reviji je zorela kar nekaj časa. Konec koncev imamo izdajo glasila omenjeno tudi v statutu društva. Ker pa člani opravljamo vse aktivnosti društva Zverinice v svojem prostem času, revija ni uspela ugledati luči sveta – vse do zdaj. Na letošnjem občnem zboru jo je zopet obudila naša članica Špela in očitno je bil tokrat pravi trenutek, saj smo uspeli oblikovati skupino, ki je sestavila to številko revije. Za začetek smo si zamislili, da bo revija izhajala dvakrat letno: v poletno–jesenski in zimsko–pomladni različici. Iz finančnih razlogov pa je (na žalost) trenutno na voljo zgolj v elektronski obliki.

Vsebina revije je predvsem informativno–izobraževalna, vsekakor pa se ne bomo osredotočali zgolj na ta vidik. Vedno boste v njej lahko prebrali tudi zanimivosti z »dihurske scene«, kakšen dober intervju in prispevke o minulih in prihajajočih dogodkih.

Velik del naše prve številke smo posvetili temi »Nov dihur v družini«, kjer govorimo, o čem je pametno razmisliti in se pozanimati, preden se vam nov kosmati član pridruži, ter kje, kako in zakaj (tam) dihurja dobiti. Poleg tega omenjamo tudi, na kaj moramo biti pozorni pri preurejanju stanovanja, kako pripraviti in izbrati kletko, v kateri bo dihur bival, s čim ga hraniti ter kakšno nego potrebuje. Naš veterinar je povedal nekaj besed o tem, kaj so tiste prve stvari, za katere je potrebno poskrbeti, da bo dihurček zdrav.

V tej številki si lahko preberete tudi intervju z Marie Bartholdsson, urednico spletne strani Marie's Ferrets in istoimenske strani na družabnem omrežju Facebook. Marie je v krogih lastnikov dihurjev poznana po tem, da njeni dihurji živijo zelo dolgo, tudi več kot 13 let. Redno nas preseneča z vrhunskimi fotografijami svojih kosmatincev, ki so nekaj posebnega tudi zato, ker živijo v osupljivi zunanji ogradi. Naravni življenjski pogoji so poleg genetike najverjetneje tudi eden od dejavnikov, ki omogočajo tako dolgo življenjsko dobo.

Ker je pred vami poletna številka, boste v njej našli tudi članek o nevarnosti toplotnega udara in nekaj nasvetov o tem, kako dihurjem olajšati življenje v poletni vročini.

Odločili smo se, da bomo v vsaki številki predstavili enega divjega sorodnika naših domačih kosmatincev. Tokrat Jana predstavlja hermelina, ki ga lahko vidimo tudi v naših krajih. Odlične fotografije z Ljubljanskega barja nam je za objavo prijazno odstopil Tomaž Bovha.

Tjaša bo v vsaki številki revije pripravila foto vodič »Naredi sam« in tokrat predstavlja Vozlančka.

Brali boste lahko o dihurjih, ki so v začasni oskrbi naših članov in prostovoljcev, ter srečne zgodbe iz novih domov. Predstavili bomo tudi enega, ki je malce drugačen od večine – tokrat nam Doroteja predstavlja svojega Rufusa, ki je terapevtski dihur. Če vaš tudi dihurček počne ali zna kaj zanimivega in nenavadnega, ste toplo vabljeni, da nam ga predstavite.

Naredili smo tudi hiter prelet dogodkov iz preteklega leta, na zadnjih straneh revije pa najdete tudi napovednik prihajajočih dogodkov.

Da ne bom opisovala čisto vsakega članka posebej, vas vabim, da prelistate revijo in sami odkrijete, kaj vse smo pripravili.

Sama sem izredno ponosna na našo prvo številko ter se hkrati zahvaljujem uredniški ekipi in avtorjem prispevkov za odlično opravljeno delo. Seveda je izdelek vedno lahko boljši, zato se bomo potrudili, da bo naslednja številka vsaj tako dobra, če ne še boljša.

Hkrati bi vse lastnike in ljubitelje dihurjev rada povabila k sodelovanju. Imate morda zanimivo zgodbo, super fotografijo ali kakšno vprašanje? O katerih temah bi radi izvedeli več? Radi bi slišali vaše predloge, kaj vam je v reviji všeč in kaj vam morda ni. Vabljeni ste, da se nam oglasite prek e-poštnega naslova info@zverinice.com ali na naši Facebook strani Zverinice facebook.com/zverinice/

Želim vam prijetno branje,

Maja Čonč

04 INTERVJU:*Marie Bartholdsson***08 VPRAŠALI STE NAS:***Naš strokovnjak odgovarja***10 PORTRET DIHURJA:***Sir Rufus Bumblebee, terapevtski dihur***12 KOLUMNA:***Dihurjevina Danska***13 NOVIČKE IN ZANIMIVOSTI****14 NOV DIHUR V DRUŽINI:***Torej, dihurja bi imeli?***24 NAŠ VETERINAR SVETUJE:***Prvi obisk pri veterinarju***26 SMRDI KOT DIHUR:***Kaj lahko naredimo, da ne bo tako***29 UDOBNO BIVANJE:***Kletka in oprema v njej***31 DIHURJEVARNOST IN DIHURJETESNOST:***Naj bo vaš dom varen tudi za dihurja***36 PREHRANA:***Moj mali mesožer***40 SPREHOD Z DIHURJEM:***Lahkih nog naokrog***42 ZDRAVJE:***Toplotni udar***44 IGRE & IGRAČE:***Kakšno igračo izbrati?***45 NAREDI SAM:***Vozlančki***47 PORTRET VRSTE:***Velika podlasica ali hermelin***49 DRUŠTVO ZVERINICE:***Kdo smo in kaj počnemo***50 DRUŠTVENI KOTIČEK:***DIHURJI V NAŠI OSKRBI***52 SPET DOMA:***Spoon, Lu in njuna prijatelja***53 DOGODKI IN ODMEVI****56 MEDNARODNA RAZSTAVA DIHURJEV V PRAGI****UREDNIŠTVO**

Maja Čonč ima dolgoletne izkušnje z dihurji, v njeno življenje so prišli pred več kot petnajstimi leti. Leta 2008 je ustanovila Društvo Zverinice, katerega predsednica je. Je študentka veterinarstva na Veterinarski fakulteti v Ljubljani in nutricionistike za mesojede na American Council for Animal Naturopathy. Redno se udeležuje strokovnih srečanj v Sloveniji in v tujini, na katerih tudi aktivno sodeluje kot avtorica in soavtorica strokovnih prispevkov, predvsem o boleznih in zdravstvenem varstvu belih dihurjev.

Jana Habat je ena od ustanoviteljev Društva Zverinice in je aktivna članica že od vsega začetka. Z dihurji se je srečala pred približno osmimi leti in od takrat si z njimi deli svoj dom. Po izobrazbi je doktorica veterinarske medicine in na sploh velika ljubiteljica živali.

Špela Petkovšek je študentka Veterinarske na fakultete v Ljubljani. Z dihurji se je prvič srečala, ko je pred šestimi leti, postala lastnica dihurčka Štumfa, ki se mu je kasneje pridružila še samička Šjora. Špela je aktivna članica društva Zverinice in precej svojega prostega časa posveti dihurjem.

Nena Miloš je aktivna članica Društva Zverinice. V njenem domu kraljujejo štiri dihurji, dva od teh je pred nekaj leti posvojila preko našega društva.

Tjaša Žižek je velika ljubiteljica kosmatih zverinic. Trenutno si dom deli s kar štirimi kosmatimi razgrajči. Že več kot 5 let je aktivna članica Društva Zverinice, v okviru katerega se udeležuje vseh društvenih dogodkov. Pod imenom Žiži ustvarja opremo za dihurje.

MARIE BARTHOLDSSON

Marie, ki jo večina pozna s Facebooka kjer ureja stran Marie's Ferrets, je z vzrejo dihurjev začela leta 1988, končala pa pred šestimi leti. Vseeno priznava, da bo prej ali slej najbrž spet imela leglo. Njeni dihurji ne živijo v hiši, temveč zunaj, v svojem naravnem okolju, ki ga je Marie prilagodila njihovim potrebam. Zaradi njihove fizične moči in bolj divjih navad jih morda nekateri ne bi ravno smatrali za hišne ljubljence, a starost, ki jo dosežejo – 13 do 14 let – se zdi naravnost neverjetna.

Marie, na družabnih omrežjih in v svetu ljubiteljev dihurjev imaš zelo veliko oboževalcev in sledilcev. Na žalost pa kljub trudu le redkim uspe, da so njihovi dihurji tako vitalni in dolgoživi. Predvsem zato bi radi vedeli več o tvojih dihurjih, zamislih, metodah vzreje in ciljnih.

Svojim dihurjem posvetiš veliko pozornosti in časa, tako glede prehrane, fizične aktivnosti, njihovega življenjskega okolja in izbire primernih vzrejnih parov. Z različnimi aktivnostmi spodbujaš tudi njihovo naravno inteligenco. Če bi svoje izkušnje in znanje morala povzeti v nekaj stavkih, kaj misliš, da je najbolj botrovalo k temu, da tvoji dihurji doživijo takšno starost? Genetika, okolje ali kaj drugega?

Po mojem mnenju sta najbolj ključna dejavnika pravilna prehrana in dobro življenjsko okolje, za tem pa pride genetika, ki določa, ali bo dihur zdrav in kako dolgo bo živel. Če za njih lepo skrbimo, jim nudimo zdravo prehrano in primerno okolje, je to najboljša popotnica za doseganje polnega potenciala. Kljub temu pa ima genetika še vedno zadnjo besedo.

Povej nam kaj o njihovi prehrani. Tvoji dihurji se hranijo predvsem s celimi živalmi. Ali jim kdaj postrežeš tudi sveže ali zamrznjeno meso oziroma notranje organe večjih živali? Dodajaš hrani tudi vitamine, taurin ali druga prehranska dopolnila? Kolikokrat dnevno jih hraniš? Ali meniš, da so manjše količine sadja in zelenjave lahko koristni del prehrane?

Večino njihovega jedilnika predstavljajo podgane in miši - mrtve, živega plena jim ne dajem. Poleg tega dobijo tudi manjše glodavce, kot so hrčki ali morski prašički. Odvisno je predvsem od tega, kaj imam na voljo. Prav tako so na njihovem jedilniku celi kunci (večje kunce razkosam) in raznoliko meso: piščanec, svinjina, manjše količine govedine, jagnjetine, losa in podobno. obroki so uravnoreženi na takšen način, da so v njih različni deli živali, pa tudi hrustanec in kosti. Če so kosti večje, jih zmeljem v svežo kostno moko. Redno dobivajo jetra in srce, včasih pa tudi recimo možgane kuncev.

Skoraj vsa hrana, ki jo dobijo, je sveža, vsake toliko pa jim postrežem tudi odmrznjene cele živali in meso. Prehrani redno dodajam vitamine in minerale, taurin in manjše količine ribjega olja, kar odmerjam glede na njihove individualne potrebe. Včasih sem jim dajala manjše cele ribe, a to

Marie nas vedno znova osupne s svojimi fotografijami. Takole nam je skupaj s Teslo zaželela lepo valentinovo.

se zdaj zgodi bolj poredko. Surova jajca v zmernih količinah pa so stalnica.

Večina dihurjev dobi dovolj velik obrok za cel dan enkrat dnevno ali pa to razdelim v dva obroka, jutranjega in večernega. To naredim predvsem takrat, ko je zunaj vroče ali ko je bolje, da je hrana malo razdeljena. Nekatere hranim tudi trikrat dnevno – to je popolnoma odvisno od posameznega dihurja in njegovih potreb.

Menim, da sadje in zelenjava nista primerna prehrana za dihurje, niti v manjših količinah. Ravno nasprotno. Glede na vrsto in količino je lahko takšna hrana tudi nevarna. Sicer je znano, da divji dihurji v določenem letnem času zaužijejo tudi manjše količine jagodičevja, a vzrok za to je najbrž pomanjkanje hrane v divjini, nabiranje maščobe pred zimo ali pa zgolj njihova radovednost. Vsekakor pa tukaj govorimo o izredno majhnih količinah v zelo omejenem časovnem obdobju. V njihovi ogradi rastejo maline in borovnice, do katerih imajo moji dihurji dostop. Kolikor vem, pa nikoli niso pokazali niti najmanjšega zanimanja zanje ali za katerokoli drugo vrsto zelenjave ali sadja.

V želodcu manjših živali, ki so na njihovem jedilniku, se nahaja prebavljena rastlinska hrana, kar pa se mi ne zdi sporno. Dihurji, ki so navajeni na dobro prehrano, večinoma ne bodo zaužili prebavil svojega plena - vsaj ne želodca in črevesja večjih živali. Večino prebavil pri večjih živali odstranim, pa tudi pri podganah, ker tega nikoli ne jedo.

Povej nam še kaj o njihovem življenjskem slogu in fizičnih

aktivnostih. Tvoji dihurji imajo odličen in zdrav življenjski slog, saj živijo v zunanji ogradi. Zaradi tega so najbrž tudi bolj aktivni. Ali se jim veliko posvečaš in se igraš z njimi ali jim pustiš, da živijo po svoje? Koliko ur na dan preživijo zunaj v naravi in koliko v notranjem prostoru? Ali kaj lovijo? Opiši nam njihov običajen dan. Naši dihurji namreč zelo veliko spijo. Morda preveč.

Res so kar aktivni, a kot vsi dihurji, tudi oni redno dremajo. Prva polovica dneva je običajno namenjena spanju, razen če se dogaja kaj zanimivega. Čeprav so aktivni tudi čez dan, še posebej v poletnih mesecih, pa je za njih najbolj zanimiv čas v zgodnjih večernih urah. Ponoči so aktivni bolj sporadično, podobno kot čez dan. Pozimi tudi veliko več spijo kot poleti.

Kot v vseh ostalih pogledih sem tudi tukaj aktivnosti prilagodila glede

na posameznega dihurja in njegove potrebe. Tesla, recimo, ne mara hoditi kaj prida ven, zato večino časa preživi v notranjih prostorih. Nekateri starejši dihurji se tudi raje zadržujejo v notranji sobi, še posebej pozimi. Larven potrebuje veliko stika z mano in noče biti prav dolgo zunaj. So pa tudi nasprotja. Tephra je v sobi nesrečna in preživi zunaj kolikor le lahko. S svojimi sestrami je zunaj skoraj vse leto, čeprav ima jo dostop do notranjega neogrevanega prostora. Med zimo je večina dihurjev podnevi zunaj, ponoči pa notri. Če je res mrzlo, jih včasih zaprem v notranji prostor, drugače pa so lahko v ogradi podnevi in ponoči. Poleti so skoraj vsi zunaj dan in noč. Potrebe posameznih dihurjev se skozi leto nekoliko spreminjajo, zato se tudi sama prilagodim njim. Kletke pa še nikoli niso videli od blizu.

Tudi najbolj zanimivo okolje postane čez čas dolgočasno, zato imajo na voljo dve različni zunanji ogradi in več notranjih prostorov. Poskušam se domisliti čim več stvari, s katerimi jim lahko izboljšam njihovo okolje ter predstavim kaj novega in zanimivega. Z njimi se igram vsak dan, čeprav imajo večino časa bolj pomembne opravke. Redkeje pa peljem kakšnega tudi ven na sprehod.

Živali ne lovijo, razen občasnega in naključnega užitnega hrošča ali drugih žuželk, ki se znajdejo v njihovi zunanji ogradi.

Ali lahko natančneje opredeliš, kakšno vlogo v dihurjevem življenju igrajo pravilna prehrana, aktivnosti, okolje in genetika?

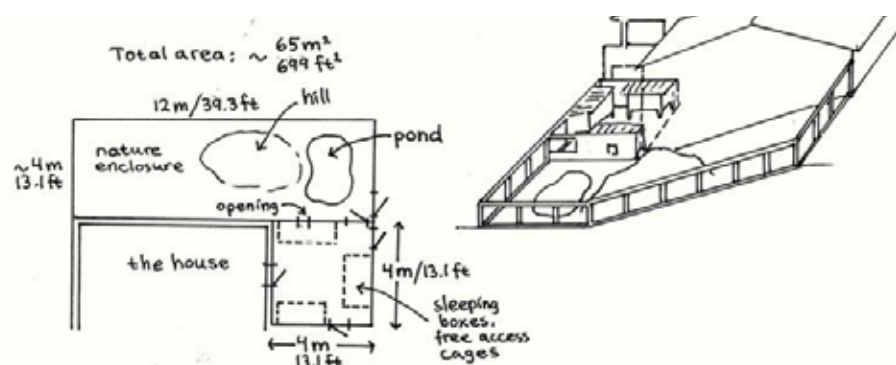
Marie je aktivnosti prilagodila posameznemu dihurju. Nekateri raje bivajo notri, drugi so raje zunaj, nekateri potrebujejo veliko stika s človekom, drugi pa se raje družijo s svojimi vrstniki.

Utrinek iz naravne ograde: Aura in Tindra pri lovljenju prek brvi nad ribnikom

Kotna ograda je bolj "urbana".

Zunanja ograda je posatvljena ob končni del hiše. Ogrado sestavljata dve ločeni enoti, ki pa sta med seboj povezani. Večji del (4 x 12 m) je naravna ograda z zasaditvijo manjših dreves, grmovnic, hribočkom, ki je preprečen s podzemnimi hodniki, ki so jih izkopali dihurji in atraktivnim ribnikom. V manjši (4 x 4 m) kotni ogradi, ki je zaščiten s streho in ima tlakovana tla, so postavljene izolirane hišice za spanje.

O tem sem že govorila in je zelo težko reči. Vsekakor sta pravilna prehrana in oskrba ena izmed najpomembnejših dejavnikov, a tudi genetiki se ne moremo izogniti.

Kako izbereš paritvene kombinacije? Kaj so po tvojem mnenju najpomembnejše značilnosti, ki jih mora imeti dihur, da je primeren za razplod?

Sama se z vzrejo ne ukvarjam več. Zadnje leglo sem imela leta 2010, leta 2004 pa sem mladičke nazadnje oddala. Najbrž bom še imela kakšno leglo, a vsi bodo ostali pri meni.

Zame je bilo najpomembnejše, da je dihur zdrav. Temu je sledila moja želja, da dihurje po videzu in značilnostih čim bolj približam njihovim divjim sorodnikom, evropskim dihurjem. Večinoma sem poskušala združiti ta dva dejavnika, včasih pa ni bilo mogoče. V večje podrobnosti se nisem preveč spuščala. Pomembno je bilo, da je dihur zdrav, proporcionalen in ima dobre fizične sposobnosti.

Za vzrejo nikoli nisem uporabila

dihurja, ki bi imel večje težave z zdravjem, očitne genetske pomanjkljivosti ali težave z razmnoževanjem. Včasih je težko določiti absolutno mejo. Odlična žival z manjšo zdravstveno težavo je lahko v določenih okoliščinah še vedno dober kandidat, a splošno pravilo je, da se stremi k čim boljšemu zdravju, normalni sposobnosti razmnoževanja in umski bistrosti. Izogibati pa se je treba ekstremom v telesni strukturi, barvi, kožuhi in vzorcih.

Kako organiziraš svoje delo - kako planiraš pri vzreji (letno število legel, paritvene kombinacije, koliko samičk ipd.)?

Običajno nisem imela več kot enega legla na leto, če sploh. So pa bile tudi izjeme. Vedno sem zadržala čim več mladičkov. Vzrejala sem direktno linijo (razen ene izjeme na začetku, sem uporabljala "outbreeding" metodo), ki je izhajala iz moje prve dihurčice Trixie. Moj cilj je bil vzrediti dihurja, ki bi bil še najbolj podoben evropskemu divjemu dihurju, in vzdrževati linijo moje drage Trixie.

izbrala enega dihurja iz legla, ki sem ga nato uporabila za razplod. Občasno sem parila tudi izven linije, ampak lahko bi rekli, da so bile to slepe veje v moji vzreji.

Na začetku sem samičke kastrirala, ko so dosegle določeno starost, samčke pa samo v primeru zdravstvenih ali praktičnih razlogov. Moji sedanjí dihurji niso kastrirani, razen če ni bilo res nujno. Pri samičkah prekinemo gonitev enkrat ali (redkeje) dvakrat letno. A tega vsekakor ne bi priporočala običajnim lastnikom.

Zakaj ne prodajaš mladičkov iz svojih legel? Ali misliš, da niso primerni za »običajnega« lastnika ali si se za to odločila iz kakšnih drugih razlogov?

Leglo iz leta 2004 je bolj ali manj zadostilo mojim željam o približku divjemu dihurju. Že pred tem sem začela izgubljati zanimanje za vzrejo, pri tem leglu pa sem nekako dosegla svoj cilj. Poleg tega sem mladičke prodala s težkim srcem, saj sem se na njih vedno zelo navezala. Dober dom, kjer bodo dočakali starost, pa je bilo vedno zelo težko najti. Zadnja kaplja čez rob je bil tragičen konec vseh štirih mladičkov iz zgoraj omenjenega legla, ki sem jih prodala. V enem primeru so bile okoliščine tako tragične, da tega nikakor nisem mogla preboleti. Ker sem bila že prej razdvojena glede vzreje, sem se najprej odločila, pa sem prenehala tudi z redno vzrejo. Trenutno mi to ugaja. Če bom želela, bom imela leglo in obdržala vse mladiče.

O sebi ne razmišljam več kot o vzrediteljci.

Prav tako ne nudim več samčkov za parjenje. Edina izjema je moj prijatelj, ki sem mu dala mladičke in posodila samca za parjenje. A tudi on bo zadržal celo leglo.

Kakšen odnos imaš s svojimi dihurji? Kakšni so po karakterju?

Z vsemi svojimi dihurji se zelo dobro razumem, nekateri pa so name navezani bolj kot drugi. V začetku sem imela dihurje, ki niso bili zahtevni in so z njimi lahko rokovali praktično vsi. V primerjavi z njimi so moji sedanji dihurji veliko bolj zahtevni. V zadnjih letih pa sem posvojila tudi nekaj dihurjev, ki so potrebovali dom in so bili preveč zahtevni za običajne lastnike.

Kako je prišlo do tega, da si se odločila posvetiti večino svojega časa temu »hobiju«? Je bilo to povezano s tvojim delom, študijem ali si to preprosto želela?

Živali, tako domače kot divje ter nara-va so mi bili vedno blizu. Mama pravi, da sem že v zibki kazala ljubezen do živali. Vedno sem jih imela rada. Formalne izobrazbe v tej smeri nimam. Dihurji pa so v moje življenje stopili povsem po naključju. Po zelo srečnem naključju, bi rekla zdaj.

Zaradi kakšnih razlogov so poginili tvoji dihurji? Ali jih redno voziš na preglede in kako pogosto?

Mojo prvo dihurčico Trixie smo morali uspavati zaradi epilepsije. Kljub številnim preiskavam nismo nikoli našli vzroka za to bolezen. Eden mojih prvih dihurjev je poginil zaradi tumorja v trebušni votlini. Tudi nekaj drugih je poginilo zaradi tumorjev: Cleo je imela tumor v prsnem košu, Novian adenokarcinom prepucija, Phoibos pa je poginil zaradi benigne obstrukcije piloričnega dela želodca. Prve generacije so dočakale nekje od sedem do devet let in so že kazale očitne znake staranja. Skozi leta pa se je to izboljšalo; dihurji zadnjih legel so v starosti v veliko boljšem zdravstvenem in fizičnem stanju, podaljšala pa se je tudi njihova povprečna življenjska doba.

Saga, ki bo avgusta dopolnila štirinajst let, je Mariein najstarejši dihur.

Kar nekaj mojih dihurjev je poginilo zaradi »starosti«. Pri obdukciji niso mogli določiti drugega vzroka razen tega, da je prišlo do splošne oslabiljenosti več organov. Nekateri pa so v starosti doživeli zastoj srca, ki je bil velikokrat nenaden.

Noben dihur iz mojih legel ni razvil inzulinoma ali obolenja nadledvičnih žlez, kar je sicer pogost pojav, je pa moj najdenček albin poginil zaradi inzulinoma pri osmih letih in pol.

Morda vzrok za to leži v tem, da se je večinoma prehranjeval z briketi, preden je prišel k nam. Mischa, ena od mladičkov iz moje linije, je pri osmih letih poginila zaradi limfoma

Moja najstarejša dihurčica Svarta je v štirinajstem letu starosti poginila zaradi pljučnice oziroma zaradi oslabiljenega imunskega sistema. Trenutno je moj najstarejši dihur Saga, ki je stara skoraj 14 let in je Svartina hči. Pred kratkim so ji diagnosticirali kongestivno srčno popuščanje.

Nekaj sem jih izgubila tudi zaradi epizootičnega kataralnega enteritisa (ECE), ko je naš dom prizadela huda okužba.

Rednih pregledov ne izvajamo, v primeru bolezni, poškodb, ali če sumim, da je kaj narobe, pa jih oskrbi usposobljen veterinar.

Kakšen nasvet bi dala lastnikom dihurjev?

Najpomembnejše je, da jih imate radi. Poučite se o njihovi negi, prehrani in zdravju, da boste za njih lahko kar najboljše skrbeli. Dihurji so zahtevne živali in velika obveza za lastnika. Poskusite jim nuditi zdrav in naraven življenjski slog.

Avtorica: Lisa Pratesi za Un furetto in famiglia

Foto: osebni arhiv Marie Bartholdsson

Prevod: Ana Koren

Marieini dihurji so pravi akrobati.

1 Področje, kjer želodec prehaja v dvanajsternik.

VPRAŠALI STE NAS

Odgovarjata: Jana Habat in Špela Petkovšek, članici društva Foto: Maja Čonč

Ali je dihur primerna žival za otroke?

Najprej se morate kot starši zavedati dejstva, da otrok ne bo mogel vedno skrbeti za žival in boste zanj večino časa skrbeli vi. Tako da se morate z nakupom kakršne koli živali strinjati vsi.

Za majhne otroke dihur vsekakor ni primeren, saj se precej grobo igra, v kateri lahko tudi močno ugrizne (brez težav tudi do kosti), majhni otroški prstki pa lahko postanejo »žvečljive« igračke. Drugače je, če ste lastnik dihurja preden se vam pridruži nov družinski član, če ga dobro poznate in veste, kako se obnaša v različnih situacijah. Če dihurja še niste imeli, imate lahko z njim precejšnje težave že vi sami, kaj šele otrok. Dihurji so posebne zverinice, ki potrebujejo veliko ukvarjanja in nege.

Močno odsvetujemo kakršno koli interakcijo dihurja in dojenčka, saj se nesreča lahko zgodi zelo hitro. Druženje par let starih človeških nadobudnežev z dihurjem mora biti vedno nadzorovano – otrok lahko dihurja namreč narobe prime, mu vzame njegovo igračo in posledično se zgodi ugriz. Dihur je torej primeren za družine, kjer so otroci že nekoliko starejši, nekje od dvanajstega leta starosti naprej, ki se že zavedajo odgovornosti in so se pripravljene o dihurjih prej vse pozanimati.

Za prvega dihurja pa je najbolj primeren že socializiran in kastriran samček.

Ali lahko dihurju kot posladek ponudim sadje?

Dihurji so mesojede živali. Njihov prebavni trakt je prilagojen za prebavo mesa, ne sadja in zelenjave.

Torej ne, dihurju tudi kot posladek ni priporočljivo dajati sadja ali zelenjave, saj vsebuje preveliko količino ogljikovih hidratov (sladkorjev). Ti so za dihurje zelo škodljivi, saj lahko hranjenje s hrano, ki vsebuje veliko ogljikovih hidratov in s tem glukoze, povzroči razvoj tumorjev na trebušni slinavki (inzulinom).

Rozine, na primer, vsebujejo toksine, ki lahko povzročijo odpoved ledvic.

Kot posladek mu raje ponudimo posušene koščke mesa, koščke surovega mesa, jajce ali lososovo olje (vendar jajce ne več kot enkrat tedensko). Čeprav vas dihur še tako lepo gleda in prosjači za košček sadja, mu raje privoščite košček mesa.

Razmišljam o nakupu dihurja. Ker imam doma psa in mačko, me zanima, ali je dihur združljiv z drugimi hišnimi ljubljenci.

Dihurji se zaradi svoje radovednosti in igrivosti lahko dobro razumejo z večjimi hišnimi ljubljenci, kot so psi in mačke. Preden dihurja seznanimo z drugimi živalmi, mu dajmo čas, da se privadi na nas in na novo okolje. Šele nato dihurju predstavimo tudi druge živali, in sicer vsako posebej. Najbolj pomembno je, da živali seznanimo počasi in postopoma, nikoli pa jih ne puščamo samih brez nadzora. Nekako velja, da so združitve bolj uspešne, če so psi in mačke mlajši, ni pa to pravilo. Posebej pazljivi moramo biti pri psih z močno izraženim plenilskim nagonom (lovski psi, terierji), saj lahko dihurja zamenjajo za plen. Dihurji nikakor niso primerna družba manjšim hišnim ljubljencem, kot so glodavci, kunci, ptice in plazilci, saj ti v naravi predstavljajo njihov plen.

Dihurji lahko močno ugriznejo.

Pred kratkim sem kupil dihurja. Ker je to moj prvi dihur, me zanima, kako je potrebno zaščititi stanovanje, da bo varno zanj.

Dihurji so rojeni raziskovalci in razgrajči, ki zaradi svoje radovednosti kar hitro zaidejo v težave. Okolje, v katerem je dihur nastanjen, mora biti prilagojeno tako, da bo zanj popolnoma varno. Dihurji obožujejo luknje in ozke odprtine, zato moramo posebno pozornost posvetiti zaščiti kuhinjskih elementov. Zaščititi moramo dostop pod ali za kuhinjske omarice, saj se dihurji lahko zataknejo ali poškodujejo na kuhinjskih napravah. Tudi predali in vratca omari niso varni pred kosmatimi razbojniki. Najbolje je, da na pohištvo namestimo magnetna varovala in s tem preprečimo odpiranje, kar ni samo nadležna stvar, temveč je lahko tudi izredno nevarno. Posebna ljubezen dihurjev so tudi sobne rastline, zato jih umaknemo na višja mesta ali pa jih odstranimo iz prostorov, v katerih se zadržuje dihur, saj so nekatere rastline zelo strupene. Dihurji so izjemni plezalci, zato ne smemo pozabiti zaščititi balkonskih vrat in oken ter z nižjih polic umakniti lomljive predmete. Iz prostora, kjer se bo zadrževal dihur, moramo odstraniti vse

Zgoraj: pes in dihur sta lahko dobra prijatelja, vendar moramo pri spoznavanju upoštevati nekaj varnostnih pravil, predvsem karakter in plenski nagon psa.

penaste in gumijaste predmete, saj predstavljajo veliko nevarnost tujkov v prebavilih. Prav tako moramo biti pozorni na vsako poškodbo tkanin in preprečiti, da bi dihur zaužil odpadle koščke.

Sir Rufus Bumblebee, terapevtski dihur

Besedilo: Doroteja Stupar Foto: Osebni arhiv Doroteje Stupar, Maja Čonč

O dihurjih kot eksotičnih hišnih ljubljencev je govora vse več, dejstvo pa je, da so te navihane živali človekov spremljevalec in delovni kolega že od davnih časov. A tokrat ne bo govora o zgodovinskih dejstvih poznavanja dihurjev, temveč o bolj sodobnem pogledu nanje. Manj poznano dejstvo je, da so dihurji vse bolj cenjeni »sodelavci« tako v gradbeništvu, kot tudi v vojski, avtomobilski industriji in v medicini.

Marsikdo me vpraša, kako to, da sem se odločila imeti dihurja kot ljubljencev – moj odgovor je: preprosto mi ustreza. Želela sem bitje, ki bo sobivalo z mojo mačko, ki je dovolj samostojno, da lahko velik del dneva samo, a vseeno aktivno in veselo, kadar sem doma. In tako je prišlo do prve posvojitve in moje prve velike ljubice – Dine. Z Dino sva obiskovali vrtnice v Krškem in otrokom pokazale, kako pristopiti živali, da živali niso hudobne, tudi če imajo zobe, in da če z njimi ravnamo lepo, nam to tudi vračajo. Ker pa Dine ni več ob meni, je njene stopinje zasedel gospodič z laskavim imenom: Sir Rufus Bumblebee. Posvojen pri starosti leto in pol, oddan kot grizoč in ščipajoč. A hitro sva našla skupni jezik, pa tudi mačka Bella Fortuna je z njim nekajkrat

»obračunala«, da sta si razdelila ozemlje v stanovanju.

Rufus sedaj že tretje leto z menoj in obiskuje vse možne kraje – od kavnice na terasi bližnje kavarne, do izleta v Bohinj, opravkov na pošti ali obiska v Domu starejših občanov Trebnje. Rufus, kot tipičen moški predstavnik, uživa v pozornosti in nežnem čohljanju, ki ga prejme od mimoidočih in obiskovalcev, a kadar ima dovolj, se zvije v klobčič in – meni nič tebi nič – zaspi.

Ta njegova spontanost in želja po razvijanju aspekta terapije z živalmi sta me spodbudila, da poiščem društvo, v katerem bi lahko delovala, se razvijala in pokazala ljudem, kako dragoceno je življenje z ljubljencevkom.

Po brskanju po spletu sem našla društvo Ambasadorji nasmeha,

Društvo Ambasadorji nasmeha je letos praznovalo dvanajst let svojega delovanja.

ki v svoje delo vključuje ne le pse in mačke, temveč tudi pritlikave pujse, ježe, kokoške, kunce, bradate agame, morske prašičke – in od januarja 2016 tudi dihurčka. Trenutno sva pripravnik oziroma, bolj rečeno, kandidata za terapijski par, in se pripravljava na izpit, da bova lahko obiskovala vrtce, domove starejših in pač vse, ki jim bo obisk naredil korist in veselje.

Kakšno korist pa kot terapijska žival lahko nudi dihurček?

Prvo in najpomembnejše – sobivanje z živim bitjem, ki človeka jemlje kot sebi enakega – kot bitje v svoji naravi. Vsaka žival, ljubljencek ali terapevt, je za osebo okno v svet. Ljudje lepo pogledamo nekoga, ki se sprehaja s psom, ki pokaže ljubezen do živali, in to radi izkoristimo kot iztočnico za pogovor. In ravno to je eden izmed glavnih elementov, ki nam lahko pomagajo odpreti vrata pri zaprtem ali travmatiziranem otroku, depresivnem posamezniku ali starostniku; na splošno rečeno, pri sočloveku.

Z dihurčkom lahko načnemo temo pogovora o samem načinu življenja, količini spanja, igranju – je žival, ki je starejšim znana iz otroštva, mladim pa bolj kot ne iz pregovora in ravno zato odlična točka, kjer se lahko terapijsko delo dobro razvije. Njihova sposobnost, da se zvijejo v klobčič in

zadremajo razoroži še tako napetega človeka, njihova nabritost kadar so budni in veselo skakljanje izmamijo nasmeh še tako utrujenemu obrazu in kljub temu, da so zmožni narediti kolosalni nered – si nato rečeš da si si sam kriv in se še temu nasmejiš. Terapija s pomočjo živali v tujini že davno presega meje »samo« pasje družbe. V ta namen sodelujemo že z najrazličnejšimi ljubljenceki, ki tudi po značaju ustrezajo določenim ciljnim skupinam in tematikam. A prava žival ni vse. Kot terapevt, ki seveda gre skozi določeno usposabljanje in mora obvladati določene spretnosti in znanja,

si odgovoren ne samo zase in za bitje, s katerim delaš, ampak tudi za osebo ki jo obiščeš in kaj tej osebi pustiš v spomin. Prav zato sem vesela, da terapevt ne more postati vsak in da obstajajo kriteriji za to in počaščena, da spadam v skupino ljudi, kot so Ambasadorji nasmeha.

Z Rufusom se veseliva obiskov, ki so pred nama – najsi bodo v vrtcih, ustanovah ali domovih – ker vem, da bodo vsi, ki so odprti do tovrstnega stika s seboj odnesli toploto, veselje in lep spomin, ravno tako kot jaz. No Rufusu bo po moje vseeno dokler bo lahko meni spal pri meni.

Moj Ambasador, terapevt in grelec stopal v postelji, bo v vsakem slučaju naslednjič, ko se zbudi spet pripravljen za uživanje, čohljanje, priboljške in splošno razvajanje – kar si pa tako bitje kot je on seveda popolnoma tudi zasluži.

DIHURJEVINA DANSKA

Piše: Maša Vilar Stupica Foto: Maša Vilar Stupica

Nayuki

Ime mi je Maša, štejem 27 pomladi in na Danskem živim že skoraj osem let. Prav tako dolgo se mi po stanovanju podijo tudi dihurji. Zakaj dihur? Pretežno zato, ker sem pogrešala življenje z domačo živaljo in ker v takratnem stanovanju psi niso bili dovoljeni. Prvi, Pilgrim, je prišel precej nepričakovano, ko sem nekaj mesecev po prihodu na Dansko sredi noči na internetu našla oglas. Že naslednje popoldne je bila v moji dnevni sobi majhna, klobasasta in grizoča žival.

Dihurji so na Danskem razmeroma popularni ljubljenci. Za njihovo dobrobit skrbi dansko dihursko združenje, ustanovljeno leta 1997 in imenovano Dansk Ilder forening (ali na kratko DIF). DIF skrbi za informiranje javnosti o potrebah, pravilni oskrbi in prehrani belega dihurja, člani se udeležujejo različnih živalskih sejmov in enkrat na leto organizirajo tudi dihursko razstavo.

Danska se lahko pohvali s kar čednim številom vzrediteljev, vendar vzreja uradno ni regulirana. Veljajo neka nepisana pravila, katerih se večina drži.

Vzreditelji pogosto uvažajo nove živali, veliko jih pride iz Velike Britanije, nekaj iz Baltskih držav, iz vzhodne Evrope, Skandinavije in Nizozemske, par primerkov pa tudi z Balkana. Cene rodovniških mladičev se povprečno gibljejo med 200 in 350 evri. Dihur gre v nov dom veterinarsko pregledan, cepljen in čipiran, s seboj dobi pogodbo, rodovnik, potni list, vrečko hrane, kakšno igračo in odejico.

V zadnjih letih je osredotočanje na dihurje zdravje vedno večje in vse več lastnikov se odloča za surovo hranjenje, uporabo kemične kastracije in simulacijo kar se da naravnih življenjskih pogojev z dostopom do zunanjih ograd.

Trenutno z menoj živita sedemletna Liesl in Maximus, oba danskega porekla, ter petletna MissU, ki prihaja s Švedske. Slednja imata v rodovniku tudi del divjega dihurja: Maximus okrog 15 %, MissU pa dobro polovico. Življenje z njima zna biti izredno zabavno, vendar žal ne vedno v pozitivnem smislu.

Maximus

Liesl

Sta izredno inteligentna, agilna in močna, vedno povsem prepričana v svoj prav in vsako nestrinjanje ostro kaznujeta. Sploh Maximus je v mladih letih z velikim veseljem zasajal zobe v ljudi in ta hobi se je nekajkrat končal z mojim obiskom urgence. V boljšem primeru le s pestjo antibiotikov, v slabšem tudi s šivi na obrazu. V obeh pa z nemalo zanimanja zaposlenih zdravnikov.

Z dihurji smo obredli kar lepo število razstav, večinoma na Danskem, nekaj pa tudi na Švedskem in Norveškem. Razstave so krasna priložnost za spoznavanje morebitnih vzrediteljev, različnih dihurjev in njihovih ljudi, nabiranje znanja in deljenje izkušenj. Dobrodošli so vsi dihurji ne glede na poreklo. Pomembno je le, da so zdravi in ustrezno cepljeni. Če je le mogoče, obisk te razstave zelo priporočam tako obstoječim kot prihodnjim lastnikom dihurja.

DUŠANOVA MALHA

Žiži Glam je skupaj z našim Dušanom razvila prenosno torbo za dihurje, ježke, podganice in druge male kosmatince.

Vrečka je izdelana iz dveh slojev – iz potiskanega bombaža zunaj in odpornejšega platna. Nameščena je na pas z nastavljivo dolžino, lahko pa jo nosite tudi kot torbo za čez ramo. Pralno v stroju, na 30-40 stopinj.

Cena: 20,00 EUR

ziziglamoprema@gmail.com, facebook/ferret.accessories

DIHURJI NA FACEBOOKU

Skupina Zverinice

(facebook/groups/zverinice/), je skupinica, ki jo urejamo člani Društva Zverinice in je namenjena vsem ljubiteljem dihurjev.

Namen skupine je medsebojno nudenje pomoči, izmenjava teoretičnih in praktičnih informacij (izkušenj), seznanjanje članov z dogajanjem v povezavi z dihurji doma in po svetu.

Upamo, da bo skupinica postala prijeten virtualni kotiček za vse lastnike in ljubitelje dihurjev, kjer se bomo (med ostalim) dogovorili tudi za kakšno druženje v živo.

VABLJENI, DA SE NAM PRIDRUŽITE!

DIHURSKJE MAJICE

Simpatične majice v moškem ali ženskem kroju z različnimi motivi, s katerimi boste vsem povedali, da obožujete dihurje (če tega slučajno še ne vedo). Celoten izkupiček od prodaje majic je namenjen dihurjem v oskrbi našega društva. To pomeni, da z nakupom naredite nekaj dobrega tudi za tiste kosmatince, ki potrebujejo pomoč.

Cena: 12,00 EUR (10,00 EUR za člane društva)

Naročila sprejemamo na: narocila@zverinice.com

Po dogovoru je mogoč osebni prevzem v Ljubljani ali v Trzinu. Če želite, da vam naročene izdelke pošljemo po pošti, pa doplačate stroške poštnine.

SEJEM ZA LJUBITELJE ŽIVALI V DOMŽALAH

Čeprav je september še daleč, že potekajo intenzivne priprave na drugi sejem za ljubitelje živali, ki ga organizirata Žurnal24.si in Kinološka zveza Slovenije. Letošnje dogajanje bo še bolj pestro in raznoliko, čeprav je bil že lanski dogodek prava uspešnica, ko so našli več kot 13.000 obiskovalcev.

Sejem za ljubitelje živali bo potekal v čudovitem in prenovljenem Češminovem parku v Domžalah in v Osnovni šoli Domžale. Dobimo se 11. septembra 2016, ob 9:00, v primeru slabega vremena pa bo sejem prestavljen na 18. september 2016.

Na sejmu se bo odvijal tudi Kinološki dan, kjer se bodo čez cel dan predstavljale zanimive kinološke discipline, delo s svojimi psi pa nam bo predstavila tudi Policija. Med drugim

boste spoznali terapevtske pse, pse reševalce, razigrani kužki bodo predstavili aktivnosti, kot so agility, flyball, rally obedience ipd. Prišli bodo vodniki in psi iz šole za azlaše, videli bomo, kako poteka osnovno šolanje psov, in številne pasme, med njimi slovensko avtohtono pasmo – kraškega ovčarja.

Psi pa ne bodo edine živali, ki si jih boste lahko ogledali. S svojimi pticami se bodo predstavili tudi vestni gojitelji ptic, ki vam bodo iz prve roke svetovali o njihovi negi ter opozarjali pred številnimi napakami, ki jih počnejo skrbniki. S svojimi živalmi bodo prišli tudi člani Društva ljubiteljev eksotičnih živali Bioexo. Poleg udavov in pitonov boste tudi letos spoznali še njihove bradate agame, stepskega varana, ptičje pajke in nekatere druge zelo zanimive insekte.

Ustavili se boste lahko ob številnih stojnicah, kjer bo pestra izbira ponudbe za živali.

Celotendogodekboimelspetdobrodno noto. V sklopu projekta že zbiramo denar za psa pomočnika za deklico, ki je sladkorna bolnica in ima resne težave z alergijami, na Sejmu za ljubitelje živali pa boste spoznali tudi številna dobrodelna društva, ki delujejo na področju zaščite živali.

Seveda bomo s svojimi kosmatinci prisotni tudi člani Društva Zverinice. Prostovoljci društva bomo na voljo za vsa vprašanja, naši dihurčki pa za božanje in cartanje. Na naši mini stojnici pa bo na voljo tudi nekaj simpatičnih društvenih izdelkov, z nakupom katerih lahko podprete naše delovanje. Postavljena bo tudi dihurska igralnica, kjer bodo obiskovalci lahko opazovali dihurje med igro, se prepričali o pregovornem dihurskem smradu, jih pobožali itd. V igralnici se bodo našim dihurjem lahko pridružili tudi drugi, ki pa morajo biti zdravi, imeti potni list, biti cepljeni proti steklini in pasji kugi ter so mikročipirani.

Torej, dihurja bi imeli?

Priprave na življenje z razbojnikom

Avtorica: Maja Čonč Foto: Maja Čonč in arhiv Zverinice

Če razmišljate o tem, da bi v svojo družino sprejeli dihurja, potem sem prepričana, da ste katerega od malih nagajivcev z roparsko masko prek oči že spoznali v živo in seveda podlegli njegovim čarom. Kako ne bi? To so ljubke male žverce, energetske bombice, ki te s svojimi vragolijami nasmejijo in ti popestrijo dan. Ni jih potrebno sprehajati kot pse, prespijo večino

dneva, ko so budni, pa so vedno pripravljene na igro. Zagotovo ste tudi že slišali, kaj pravimo lastniki – da jih imaš lahko kar namesto televizije.

Se sliši kot idealna žival?

Ne nujno. Svoji ljubkosti navkljub so beli dihurji relativno zahtevni hišni ljubljenci in niso primerni za usakogar.

Na naslednjih straneh vas bomo skušali pripraviti na to, kaj lastništvo dihurčka prinaša. Kje in kako ga sploh dobiti, s čim ga hraniti in kako pripraviti primerno in varno domovanje zanj. Opisali smo, kakšno nego dihur potrebuje, naš veterinar pa svetuje tudi o tem, kaj so tiste stvari, za katere je potrebno poskrbeti, da bo dihurček zdrav.

S TEM, KO STE V SVOJ DOM SPREJELI DIHURJA, STE ZANJ PREVZELI ODGOVORNOST.

Upoštevajte, da:

- boste zanj skrbeli 6–8 let ali več;
- razmislite, kje bo žival v času vaše daljše odsotnosti (počitnice, dopusti);
- boste morali vsak dan nameniti vsaj 4 ure prostega časa samo dihurju;
- bo potrebno v prostorih, kjer bo dihur prosto spuščен, poskrbeti za njegovo varnost;
- boste morali prevzeti odgovornost za nego in zdravje dihurja in s tem povezane stroške;
- mora biti prehrana dihurjev visoko kakovostna in primerna njihovim potrebam.

Zahtevnost oskrbe: 🐹🐹🐹🐹
Občutljivost/Krhkost: 🐹🐹🐹🐹
Stroški oskrbe: 🐹🐹🐹🐹
Življenjska doba: 🐹🐹🐹🐹
Mirnost: 🐹🐹🐹🐹
Igrivost: 🐹🐹🐹🐹
Otroci: 🐹🐹🐹🐹
Druge živali: 🐹🐹🐹🐹
Potrebna dovoljenja: 🐹 (za prehod meje in sodelovanje na prireditvah znotraj RS)

Telesna teža: samice 500–900 g, samci 1200–2000 g
Dolžina: 30–50 cm
Prehrana: Dihurji so striktni mesojedi. Hranimo jih z mesom ali briketirano hrano za mačke, ki ne vsebuje žitaric. Pasja hrana za dihurje ni primerna.
Nastanitev: Minimalna velikost kletke je 80 x 60 x 60 cm za enega dihurja.
Zdravje: Mladiči so pogosto okuženi z ušesnimi garjami. Priporočljivo je cepljenje proti pasji kugi. Za vse samice, ki niso namenjene reprodukciji, je nujna kastracija. Pri starejših so pogosta rakava obolenja.
Posebnost: Odstranjevanje obzadnjičnih smradnih žlez je prepovedano.

JE DIHUR PRAVA ŽIVAL ZA VAS?

Foto: Jaka Koren

Preden se odločite, da v svoj dom sprejmete dihurja, najsi bo to mladič ali pa že malo starejši dihur, je potrebno razmisliti o stvareh, ki jih lastništvo dihurja prinese. Zavedati se je treba, da dihurji živijo približno šest, lahko pa tudi prek deset let. To je kar dolga doba in v tem času nam življenje lahko prinese mnogo sprememb. Dnevno boste morali nameniti dihurju vsaj štiri ure, vsak dan. Prostore, kjer bo spuščeni, bo treba preurediti in primerno zaščititi. Ker so res posebne živali – včasih tako zelo, da se do svojega lastnika obnašajo kot pravi angelčki, za vse ostale ljudi pa menijo, da jih je potrebno iztrebiti – je zanje v času daljše odsotnosti težko najti primerno varstvo. Kljub temu, da so majhni, so stroški veterinarske oskrbe lahko precej visoki. Ker večina veterinarjev z dihurji nima izkušenj, se bo morda treba k veterinarju peljati tudi na drug konec države. Res, da je Slovenija majhna in v nekaj urah smo lahko iz Prekmurja v Piranu, a saj veste, kako je z živalmi – »najraje« zbolijo takrat, ko v službi ne moremo dobiti prostega dne, čez vikend ali ob praznikih.

Psi in mačke so precej pogostejši

hišni ljubljenci v naših domovih in ljudje so jih veliko bolj vajeni, vedo, kaj lahko od enih ali drugih pričakujejo. Dihur pa je za večino začetnikov popolna neznanka. Že res, da se marsikdo pred prihodom o njih dobro pouči o vsem, se oboroži z vsem teoretičnim znanjem in celo obišče katerega od lastnikov ter si male vračičke ogleda v živo, »v elementu«. Nekateri pa dihurja enostavno prinesejo domov in šele potem razmišljajo, v kaj so se sploh spustili. A resnica je, da nikoli nisi pripravljen na vse. Življenje z dihurjem terja nenehno prilagajanje in konstantno učenje. Dihurji niso mačke in vsekakor niso psi, čeprav jih lastniki včasih na hitro opišemo kot mešanico razposajenega pasjega in mačjega mladiča. A to je res zelo površen opis.

SMRDLJIVI MIŠJI TAT

Najprej se ustavimo pri videzu. Telo dihurja je dolgo, valjasto in izredno okretno. Noge so kratke, glava je stožčasta, gobec prišiljen. Na vrhu glave imajo majhna, zaobljena, belo

ZGODOVINA

Predvidevajo, da je človek dihurja udomačil pred približno 3000 leti. Udomačili so jih za lov na male glodavce in kunce, kasneje so jih gojili za krznersko industrijo, danes pa za potrebe farmacevtske industrije in medicinske raziskave, vse bolj pa so popularni tudi kot hišni ljubljenci.

Foto: www.doctorbeer.com

Različne barve kožuha - levo albin, na sredini t.i. sable, ki je podoben evropskemu dihurju, desno srebrno siv.

obarvana ušeska. Na prvi pogled bi marsikdo lahko pomislil, da dihur sodi med glodavce, a že hiter pogled v gobec nam pove, da gre za predstavnik zveri.

Med samci in samicami je velika razlika v velikosti, samci so običajno veliko večji in težji. Dihurji so zvedave, izredno gibčne, hitre in okretne živali. Precej slabo vidijo, vendar dobro razločijo gibanje in nekatere barve. Izredno dobro pa sta razvita njihov sluh in predvsem voh.

Znanstveno ime belega dihurja (oz. vretice, kot mu tudi pravimo) je *Mustela putorius furo*. V prevodu bi to pomenilo nekaj takega kot smrdljivi mišji tat.

Kot rečeno, dihurja uvrščamo med zveri, natančneje v družino kun, kamor sodijo še evropski dihur (ki je najverjetnejši prednik domačega dihurja), stepski dihur, podlasica, kuna belica in kuna zlatica, jazbec, vidra, nerc ipd.

Razlika v velikosti med samico in samcem je očitna.

hate« v živo, da kasneje ne bo prepira glede vonjav, zaradi katerih bi morda žival lahko celo končala na cesti.

Nekastrirane živali, predvsem samci v obdobju gonitve (ki traja več kot pol leta!), imajo veliko močnejši in bolj rezek vonj, ki se dobesedno »zažre« v prostor, kjer je taka žival nameščena. To je treba omeniti predvsem zato, ker večina ljudi želi mladega dihurja, hkrati pa se ne zavedajo, da bo vonj tega mladička iz meseca v mesec bolj izrazit.

Kastracija vonj sicer močno omili, nekateri kastrirani dihurji (velja za oba spola) vonja skoraj nimajo, a s kastracijo je iz zdravstvenih razlogov priporočljivo počakati vsaj do spolne zrelosti, ki nastopi med osmim in desetim mesecem starosti. S prezgodnjo kastracijo lahko namreč vplivamo na razvoj obolenja nadledvičnih žlez. Pred nakupom je torej vredno razmisliti, ali bomo teh nekaj mesecev do kastracije lahko »zdržali«. Drugače je bolje razmisliti o tem, da bi raje kupili oz. posvojili nekoliko starejšega dihurja, ki je lahko že kastriran.

RJAVI BELI DIHUR?

Kljub svojemu imenu beli dihur večinoma ni bel, pač pa ima rjavo dlako z rumenkasto podlanko in značilno obrazno masko – podoben je svojemu divjemu predniku, evropskemu dihurju. Druge pogoste barvne različice so še albino (beli z rdečimi očmi), bež, srebrno siva, čokoladno rjava in druge.

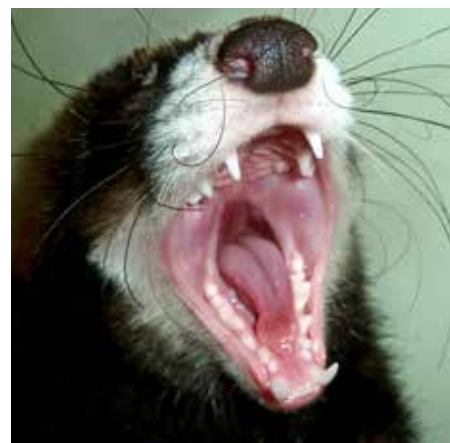
lahko s kakšnim bolj intenzivnim človeškim »izpušnim plinom«, npr. po prekrokanju noči ali obilni porciji pasulja. Navadno do njega pride med pretepom dveh dihurjev, kadar se žival močno ustraši, v obdobju gonitve, nekateri dihurji pa lahko »prdi« celo od ugodja pri božanju.

Odstranjevanje smradnih žlez – razen v primeru, ko za to obstaja utemeljen zdravstveni razlog – v Sloveniji ni dovoljeno in se po Zakonu o zaščiti živali šteje kot mučenje živali.

STRAH IMA VELIKE ZOBE

Druga stvar, o kateri morate razmisliti je to, da večina, predvsem mladih dihurjev, grize in ščipa. Komunikacija in igra med vrstniki je lahko zelo groba in če dihurčka ne naučimo, da mi nismo njegov vrstnik, bo tako komuniciral tudi z nami.

Vzgoja dihurja ni dosti drugačna od vzgoje mačjega ali pasjega mladiča. Pomembno je, da v začetku določimo pravila in se jih striktno držimo. Dihurjev nikoli ne tepemo, ne

Igra med dihurji je groba. Če nočemo, da tako komunicira tudi z nami, ga moramo tega naučiti. Zardi grobe igre so dihurji neprimerni hišni ljubljenci za družine z majhnimi otroci.

grizemo ali kakorkoli drugače fizično kaznujemo, saj jih zaradi majhnosti lahko poškodujemo. Pa tudi procesu navezovanja na lastnika bo tak pristop veliko bolj škodil kot koristil.

Dihurjev nikoli ne tepemo, ne grizemo ali kakorkoli drugače fizično kaznujemo, saj jih zaradi majhnosti lahko poškodujemo. Pa tudi procesu navezovanja na lastnika bo tak pristop veliko bolj škodil kot koristil.

Raje uporabimo pristop pozitivne motivacije in z nagrajevanjem potrjujemo želeno vedenje. Dihurji so dovtetni za priboljške in »podkupovanje« in na tak način jih bomo najlažje naučili, kaj lahko in česa jim ne dovolimo. Čeprav se včasih zdi, da namenoma počno točno tisto, česar jim ne dovolimo, in se z nami igrajo igrico kdo ima boljše živce.

Pri nakupu in izbiri dihurja je izredno pomembno od kod dihur prihaja, kakšne so njegove predhodne izkušnje z ljudmi in na kakšen način (če sploh) so se rejci ukvarjali s samico in mladiči v leglu. Dober vzreditelj bo z mladiči rokoval že v zgodnji starosti, tako da bodo vajeni človeškega dotika in bodo vedeli, kje je meja, do katere lahko gredo z ugrizi. Jasno jim bo, da človek ni drug dihur in da se morajo z njim igrati drugače.

Seveda pa je lahko izkušnja z dihurjem tudi čisto drugačna, boleča in nič kaj romantična, še posebej če gre za zanemarjenega ali celo trpinčnega dihurja. Naj povemo, da je tudi takšnega, običajno hudo grizočega dihurja, mogoče prevzgojiti, a to neizkušenim lastnikom odsvetujemo.

Dihurjev kot ljubljencev ne priporočamo družinam z majhnimi otroki. Igra med dihurji je precej groba – z veliko grizenja – vendar po zaslugi trše kože ne pušča posledic.

Tovrstna igra z majhnim otrokom pa je lahko za slednjega neprijetna, boleča in celo nevarna!

SMRDA, PIKI IN MIKI

Beli dihurji se lahko dobro razumejo z drugimi domačimi živalmi, kot so psi in mačke. Seveda pa je pri tem veliko odvisno od pasme in značaja psa ali mačke (npr. lovski psi, kot so terierji, bodo dihurje verjetno videli kot plen). Še posebej pri prvem srečanju je potreben nadzor nad obema živalma in

Ugrizi dihurjev so lahko zelo globoki in boleči. Če nimamo izkušenj, se nakupu ali posvojitvi nesocializiranega dihurja izogibamo.

veliko previdnosti. Če ena od živali postane agresivna, srečanje takoj prekinemo. Živali nikoli – tudi kasneje – ne puščamo skupaj brez nadzora.

Ptice, kunci, mali glodavci in plazilci niso primerna družba za dihurja, saj se bo tako druženje za drugo žival slej ko prej končalo tragično.

ENA, DVE, TRI ...

Najprimernejša družba za dihurja pa je dihur. Na ta način se zaposlijo tudi, ko nas ni doma ali nimamo časa zanje. To seveda ne pomeni, da se z njimi ni potrebno ukvarjati. Veliko ljudi se ustraši, ko jim predlagamo posvojitve ali nakup dveh dihurjev hkrati, saj jih je strah, da se dihur ki ima družbo vrstnika, ne bo navezal nanje. Takšna skrb je povsem odveč. Primerno socializirani dihurji, tudi če imajo družbo drugega dihurja, išče-

Dihurji se lahko dobro razumejo s psi in mačkami. Ostale male živali zanje niso primerna družba, saj jih bo dihur dojemal kot plen.

Najprimernejša družba za dihurja je drug dihur. Družba drugih živali ali človeka ni nadomestilo za družbo vrstnika.

jo stik s človekom. V kolikšni meri je seveda odvisno od vsake posamezne živali. Nekateri se radi crkljajo in bi se ves čas nosili v naročju (ne vese-lite se prezgodaj, takšnih je zelo malo), medtem ko so drugi nenehno polno zaposleni in nimajo časa za predolgo »vlačenje« po rokah. Pridejo, nas pozdravijo, nam dovolijo, da jih na hitro počohljamo za ušesi in že odbrzijo novim neumnostim naproti.

Če si bomo drugega ali tretjega in četrtega dihurja omislili kasneje, se lahko soočimo s problemi pri združevanju. To lahko poteka brez težav, lahko pa so prvi dnevi – v slabšem primeru celo tedni ali meseci – zelo stresni za vse vpletene. To ne pomeni, da dihurjev, ki si na začetku skačeta v lase, ne moremo združiti in da nikdar ne bosta najboljša prijatelja. Ravno nasprotno – a zna biti proces za nekoga brez izkušenj kar dramatičen in stresen.

Seveda pa se je treba zavedati, da se s številom živali zvišujejo tudi stroški oskrbe. Tekoči izdatki za hrano in pesek pri več dihurjih niso bistveno višji kot za enega samega, a že ob nakupu se moramo zavedati, da se s številom dihurjev povečujejo tudi stroški veterinarske oskrbe, še posebno, če so dihurčki nekoliko starejši.

SAMEC ALI SAMICA?

To je povsem stvar osebnih želja. Samičke so manjše, hitrejše, po večini bolj spretno in običajno živahnije.

Za tiste, ki jih ne nameravate imeti za razplod (kar močno odsvetujem, še posebno, če gre za živali neznanega izvora in če je to vaš prvi dihur),

Trajna gonitev pri samici. Na sliki se dobro vidi močno otekla vulva in izguba dlake na trebušnem delu. Samica lahko zaradi posledic trajne gonitve tudi pogine.

Foto: arhiv Tvorum

je kastracija iz zdravstvenih razlogov nujna. Dihurke imajo namreč nekoliko poseben gonitveni cikel. Samice, ki se ne parijo ali niso kako drugače stimulirane k ovulaciji (npr. z zdravili), preidejo v trajno gonitev, ki lahko traja tudi več mesecev. V tem obdobju je telo samice izpostavljeno visoki količini estrogenih hormonov. Večina jih v tem obdobju razvije simptome povezane s toksičnim delovanjem omenjenih hormonov na kostni mozeg in če pravočasno ne ukrepamo, lahko samička zaradi posledic gonitve tudi pogine. Zaradi delovanja estrogena, lahko pri nekastriranih samicah pride do motenj pri tvorbi kostnega mozga, ki se odrazi kot anemija, motnje v strjevanju krvi in/ali kot oslabelelost imunskega sistema.

Kot smo že uvodoma omenili, so samci praviloma večji od samic. Za večino lahko rečemo, da so vsaj malo mirnejši – moški flegmatiki pač.

Kastracija samcev iz zdravstvenih razlogov ni potrebna. Se jo pa priporoča, saj v obdobju gonitve – še enkrat ponavljamo, da to obdobje traja več kot pol leta, vsako leto – začnejo z urinom označevati svoj teritorij, lahko postanejo tudi precej agresivni do drugih živali, pa tudi do ljudi. S kastracijo se močno ublaži vonj, ki ga žival oddaja. Ta je pri gonečih samcih izredno močan – celo tako zelo, da se ga navzame celo stanovanje, prostori, kjer žival spi in celo naše obleke.

NAKUP DIHURJA

NA KAJ JE POTREBNO BITI POZOREN OB NAKUPU?

Če boste kupili ali posvojili svojega prvega dihurja, je pomembno, da bo dihurček, ki ga boste izbrali, zdrav in dobro socializiran. Nihče si ne želi, da je njegova prva izkušnja s katerokoli živaljo travmatična zaradi zdravstvenih težav ali celo pogina, pa tudi tega ne, da si prve skupne dni names-to po zabavnih trenutkih zapomni po bolečih in krvavih ugrizih.

Če opazite, da je žival, ki se prodaja, bolna, na to opozorite prodajalca, lahko pa se obrnete tudi na veterinarsko inšpekcijo. Odsvetujemo nakup bolnih živali iz usmiljenja, saj je zdravljenje lahko zahtevno in drago.

Svetujemo, da si, če je le mogoče, izbranega dihurja pred nakupom ogledate večkrat. Tako boste lažje spoznali njegov karakter in navade. Če dihurja kupujete pri vzreditelju, se poskusite povezati z lastniki mladičev iz preteklih legel in jih vprašajte po izkušnjah. Začetnikom odsvetujemo nakup nesocializiranih dihurjev ali takšnih z zahtevnim karakterjem. Odvajanje dihurjev od grizenja je lahko dolgotrajen, zahteven, predvsem pa boleč proces, res pa je, da je ob primer-nem pristopu skoraj vedno uspešen.

Večina ljudi z alergijami na dihurje nima težav, seveda pa se težave vedno lahko pojavijo, zato vam priporočamo, da se pred nakupom o tem pre-pričate z večkratnim rokovanjem z dihurji (pri lastnikih dihurjev, pri rej-cih, v trgovinah z malimi živalmi).

MLADIČ ALI »RABLJEN« DIHUR

Večina ljudi misli, da je bolje, da kupijo mladiča, predvsem iz razloga, da »se bo ta bolj navezal nanje« in »da ga bodo vzgojili po svoje«.

Večina dihurjev – se z lahko-ti prilagodi na menjavo okolja, še posebej, če gredo na bolje. S tem želimo pove-dati, da se bo tudi odrasel dihur brez večjih težav navadil na novo družino in stkal vezi s svojimi novimi lastniki.

Mladiči so vsekakor luštni. Res se je težko upreti tistim velikim očem, smešnemu kobacanju in igri. Ni lepšega, kot ko ti mali kosmatun po ne-

kaj urah raziskovanja sveta in življen-ja zaspri v naročju. A ni vse tako lepo. Mladi dihurji, tudi če prihajajo iz do-bro socializiranega legla, gredo vsi po vrsti čez fazo grizenja in skozi obdobje, ko pozabijo vse, kar so se kadarkoli naučili. Z drugimi besedami: puberteta v najslabšem smislu. Mladiči so tudi prave energetske bombe, ki bodo poznan dihurski urnik (spijo dvajset ur na dan) obrnili na glavo. In verjemite, da je lahko to zelo naporno, še zlasti, če je to vaš edini dihur. O »čarih« vonjav odraščajočih dihurjev pa smo pisali že v prvem delu članka.

Pri odraslem dihurju točno veste, kaj ste dobili in ni bojazni, da bi delali napake pri vzgoji. Starejši dihurčki so tudi mirnejši, več spijo, ne grizejo (če so dobro socializirani) in so vajeni up-orabe stranišča. Če dihurja posvojite od odgovorne osebe, bo tudi že kas-triran, imel bo opravljena prva cep-ljenja in bo veterinarsko pregledan.

Pri nakupu pazite:

- da je žival, ki jo izberete, zdrava
- imeti mora bistre oči brez izcedkov, čista ušesa, dlaka mora biti svetleča, ne pretrda in čista;
- dihur mora biti živahen in ne plašen ali napadalen (zavedajte pa se, da vsi mladi dihurji ščipajo, to je njihov način komunikacije);
- bodite pozorni na okolje, v katerem dihur živi;
- če je v leglu ali kletki več dihurjev skupaj, pregledajte, ali so vse živali brez vidnih bolezenskih znakov, saj je veliko boleznih nalezljivih.

Vsekakor začetnikom veliko bolj kot mladiča priporočam malce starejšega dihurja od nekoga, ki vam bo znal povedati čim več o njegovem karakterju in navadah, bo poskrbel za veterinarski pregled, potrebna cepljenja in kastracijo.

KJE KUPITI DIHURJA?

Oglasnik, trgovina, posvojitev, vzreditelj ... Možnosti je več, izbira pa je odvisna od tega, kaj od dihurja želite, koliko časa ste nanj pripravljeni

čakati in kako daleč ste pripravljeni iti ponj. Okolje od koder dihur prihaja, izkušnje in oskrba, ki je deležen, močno vplivajo na njegov razvoj, vedenje in zdravje.

1 TRGOVINA

Kako socializiran je dihur, je odvisno od trgovine do trgovine. V nekaterih poslovalnicah se zaposleni resnično potrudijo, se z živalmi ukvarjajo, in dihurčke odlično socializirajo. V drugih pa gredo po liniji najmanjšega odpora in z dihurji minimalno rokujejo, vse, kar je dihurja potrebno naučiti, pa prepustijo novemu lastniku.

Enako velja za poučenostjo prodajalcev. Ponekod o dihurjih vedo veliko in bodo kupca oborožili z vsemi informacijami, ki jih potrebuje. Drugod mu bodo le prodali dihurja in čim več potrebne in nepotrebne opreme.

- Dihurja lahko dobite praktično kadarkoli, tudi takrat, ko vzreditelji zaradi naravnega ciklusa dihurjev nimajo legel.
- Trgovine za male živali so posejane po vsej Sloveniji, dlje od prvega večjega mesta se vam ne bo treba peljati.
- Na kupljeno žival, tako kot na ostalo blago, dobite določeno garancijo.
- Ponekod vam lahko naročijo dihurja v izbrani barvi oz. vzorcu.
- Dihurji imajo potni list, so mikročipirani, cepljeni proti kužnim boleznim in steklini.

- Dihurji v trgovinah za male živali prihajajo iz množične vzreje na velikih farmah. Govorimo o tovarnah živali, kjer gojijo na tisoče (!) vzrejnih parov dihurjev, vsak od njih ima letno vsaj dve ali tri legla mladičev.
- Pri tem, da samice kotijo tudi po trikrat na leto in imajo legla tudi takrat, ko naj jih zaradi zunanjih pogojev ne bi bilo, si pomagajo s posebnim režimom osvetlitve.
- Tako trgovinam kot farmam gre le za dobiček, cilj je proizvesti in prodati čim večje število živali.
- Velika večina mladičev leglo zapusti pred dopolnjenim osmim tednom.
- Zdravje dihurjev iz takšnih razmer ni najboljšo, velikokrat so okuženi s paraziti.
- Genetska popotnica dihurčkov iz množične reje ni najboljša. Žal niso med tistimi, ki doživijo visoko starost.
- V trgovinah, razen izjemoma, prodajajo le mladiče.
- Z nakupom dihurja v trgovini ste naredili prostor za novo naročilo. Tako to gre – kjer je povpraševanje, tam je ponudba.

Pri nevestnih rejcih mladiči živijo v neprimernih pogojih.

Foto: arhiv Tvorum

Eden od podhranjenih sedem tednskih mladičev, rešenih s strani hrvaškega društva Tvorum, ki so od lakote eden drugemu požrli uhlje.

2 OGLA SI

Spomladi in poleti je ponudba mladičev dihurjev med oglasi velika. Tako kot pri trgovinah, so tudi tu velike razlike med tem, koliko in na kakšen način so se lastniki z njimi ukvarjali. Nekateri zanje primerno poskrbijo, jih hranijo s kakovostno hrano, se z njimi ukvarjajo in poskrbijo za veterinarsko oskrbo. Žal so ti v manjšini. V večini primerov so samica in mladiči hranjeni z neprimerno hrano, niso tretirani proti parazitom, niso cepljeni, pa tudi z njihovo socializacijo se nihče ne ukvarja.

- Večinoma so cene mladičev relativno nizke.
- Ciklus samic, ki imajo legla spomladi ali poleti, je naraven.
- Lahko poiščete lastnike, ki imajo mladiče iz preteklih legel, in se pozanimajte o njihovih izkušnjah.
- Rejci so iz Slovenije, zato se vam po dihurja ne bo treba peljati daleč.
- Prek oglasa lahko kupite mladiča, pa tudi že odrasle dihurje.
- Za nakup dihurja ni potrebno nič drugega kot to, da plačate kupnino.

- Paritvene kombinacije so izbrane naključno, po principu »naša dihurka išče frajerja za parjenje«.
- Starši teh mladičev (ali pa njihovi starši) prihajajo iz trgovine. Genetska popotnica dihurčkov iz množične reje ni najboljša. Žal niso med tistimi, ki doživijo visoko starost.
- Velika večina mladičev in njihovih staršev ni primerno oskrbljena.
- Večina rejcev ne poskrbi za odpravo parazitov in cepljenja.
- Velika večina mladičev leglo zapusti pred dopolnjenim osmim tednom.
- V večini primerov gre lastnikom samic le za dobiček in jih izkoriščajo za vsakoletno parjenje.

3 DIHUR Z RODOVNIKOM

Najprej razčistimo, kaj rodovnik sploh je in čemu služi. Rodovnik je zgolj seznam vseh poznanih prednikov. Sam po sebi ne pove kaj dosti, razen imen, barve, dolžine dlake in datuma skotitve prednikov mladiča. Se je pa s pomočjo tega dokumenta veliko lažje pozanimati o liniji, iz katere dihur prihaja – o zdravju in dolgoživosti njegovih prednikov, morebitnih preteklih leglih ter izkušnjah lastnikov mladičev iz teh legel.

- Vsak odgovoren vzreditelj ima vizijo, kaj želi s svojo vzrejo doseči. V skladu s temi cilji skrbno načrtuje paritvene kombinacije.
- Ponudba mladičev je raznolika, tako po videzu kot po vedenjskih karakteristikah.
- Dober vzreditelj poskrbi za primerno socializacijo mladičev v leglu.
- Dober vzreditelj zna izbrati primerne mladiča, ki ustrezajo vašim željam in izkušnjam.
- Vsi dihurji, vključno z mladiči, so hranjeni s primerno in raznoliko hrano.
- Vsi dihurji, vključno z mladiči, imajo ustrezno veterinarsko oskrbo, ko je to potrebno.
- Mladiči so pri ustreznosti starosti tretirani proti parazitom, cepljeni proti pasji kugi, pred odhodom v nov dom pa tudi mikročipirani in v primeru izvoza v drugo državo cepljeni proti steklini.
- Mladiči pri odgovornem vzreditelju ne zapustijo legla pred dopolnjenim osmim tednom starosti, glede na vzrejno linijo in posameznega mladiča pa jih lahko obdrži tudi še nekoliko dlje.
- Vzreditelji iz različnih razlogov občasno iščejo domove tudi za nekoliko starejše dihurje iz svoje vzreje.

Dober vzreditelj bo znal izbrati pravega dihurja glede na vaše želje in znanje, ves čas mladičkovega razvoja, od rojstva naprej, vas bo obveščal o njegovem napredku, poskrbel bo tudi za primerno socializacijo in veterinarsko oskrbo.

- Cene rodovniških dihurjev so višje glede na državo izvora, paritveno kombinacijo, »namembnost« mladiča (za nadaljnjo vzrejo ali le za ljubljence) in se v Evropi v povprečju gibljejo med 150 do 500 evrov.
- Mladiči so na voljo le takrat, ko so ustrezni naravni pogoji (spomladi in poleti).
- Tudi med vzreditelji dihurjev z rodovniki so vestni vzreditelji in tisti, ki jim gre predvsem za denar ali prestiž.
- Rodovnik ni garancija za zdravje, si pa lahko z njim pomagata pri iskanju linij, v katerih imajo dihurji manj zdravstvenih težav in živijo dlje.
- Na dihurja iz zelene kombinacije boste morda morali čakati nekaj mesecev ali celo dlje. Zelo verjetno je, da boste ponj morali v drugo državo.
- Pri nakupu dihurja boste morali podpisati pogodbo. Z vidika dobrobiti dihurja bi ta alinea sicer morala soditi med prednosti rodovnika.
- Kot začetnik boste sami težko ugotovili, kdo je dober vzreditelj in kakšen dihur bi bil povsem primeren za vas. Priporočam, da za pomoč pri izbiri primerne vzreditelja vprašate nekoga, ki pozna to področje, predvsem pa, da veste, kaj pravzaprav iščete.

4 POSVOJITEV PREK ZAVETIŠČA ALI S POMOČJO DRUŠTVA

Precej ljudi ima ob omembi posvojitve pomisleke, saj menijo, da nove domove iščemo le dihurjem »s preteklostjo«, da so vse živali nesocializirane in stare. Kar seveda ne drži. Res je večina dihurjev, ki jim iščemo nove domove, odrasla, a ne vsi. Nekateri imajo slabe izkušnje s preteklimi lastniki, a ne vsi. Predvsem pa tisti, ki se ukvarjamo z odgovorno oddajo živali, poskrbimo za njihovo socializacijo.

- Dihurji, ki iščejo dom s pomočjo različnih organizacij, so veterinarsko pregledani in po potrebi veterinarsko oskrbljeni.
- Dihurji, ki iščejo dom s pomočjo različnih organizacij, so cepljeni in označeni z mikročipom.
- Če je dihur dovolj star, bo že kastriran.
- S posvojitvijo boste naredili dobro delo in nam pomagali, da pomagamo še kakšnemu drugemu dihurju najti dober dom.
- Potrudili se bomo, da boste dobili dihurja, ki bo ustrezal vašemu načinu življenja in kateremu boste kos.
- S pogodbo se bomo zavezali, da bomo, v primeru, da se bodo vaše življenjske razmere spremenile, dihurja vzeli nazaj v svojo oskrbo.
- S pogodbo se bomo zavezali, da vam bomo na voljo za pomoč in vsa vprašanja.

- Dihurji, ki jim iščemo nove domove, nimajo znanega porekla. Z gotovostjo lahko rečemo, da oni, ali pa njihovi starši, prihajajo iz trgovine. Genetska popotnica dihurčkov iz množične reje ni najboljša.
- Pred posvojitvijo boste morali opraviti posvojitveni pogovor.
- Pred posvojitvijo boste morali priti na ogled, na katerem bomo presodili, ali je izbrani dihur pravi za vas.
- Podpisati boste morali posvojitveno pogodbo, s katero želimo predvsem zaščititi interese dihurja.
- Večina dihurjev, ki iščejo nove domove, je odraslih.
- Dihurji, ki bi iskali nove domove, niso na razpolago ves čas. Tudi izbira je takšna, kakršna tisti trenutek pač je.

KOLIKO DIHUR STANE?

Z nakupom in primerno oskrbo dihurja so povezani določeni izdatki. Pripravili smo približen izračun, da bi si novi lastniki lažje predstavljali, koliko jih bo oskrba dihurja stala.

• **Nakup dihurja – 100+ EUR**

Strošek za nakup dihurja ni edini, ki vas čaka. In kot je običajno, se poceni nakup ne izplača. V večini primerov velja, da boste za manj denarja dobili neoskrbljenega dihurja. To pomeni, višje začetne stroške za veterinarsko oskrbo, na koncu pa boste skupaj z zdravljenji in cepljenji plačali več, kot če bi dihurja vzeli od odgovornega vzreditelja ali ga posvojili iz preverjenega vira.

• **Kletka – 100+ EUR**

Dihurji potrebujejo precej veliko kletko. Za eno žival naj bo kletka velika vsaj 80 x 60 x 60 cm, s predpostavko, da dihur zunaj nje preživi najmanj 3–4 ure dnevno. Za več živali mora biti kletka ustrezno večja.

• **Oprema za kletko, igrače – 20+ EUR**

Poleg kletke boste potrebovali tudi nekaj opreme – wc, higienski posip, posode za hrano, napajalnik, ležišča in igrače. Višina stroškov je odvisna od vaše zapravljalivosti in iznajdljivosti.

• **Transportni boks – 20+ EUR**

Za prevoz dihurja do veterinarja, na izlete in drugam vam priporočamo nakup transportnega boksa. V njem bo dihur varen tudi v avtu.

• **Hrana in priboljški – 10 do 30 EUR na mesec**

Dihurji so striktni mesojedi in zelo pomembno je, da svojega ljubljena hranite s primerno hrano. Kakovostna hrana je res dražja, vendar je žival zaradi boljšega izkoristka poje manj, manj je iztrebkov in ti imajo tudi manj intenziven vonj. Na daljši rok pa primerno hranjenje prihrani tudi marsikateri veterinarski strošek.

• **Začetni veterinarski stroški – od 25 EUR dalje**

Priporočamo, da dihurja po nakupu čim prej odpeljete na klinični pregled k veterinarju, ki se na dihurje spozna. Prvi pregled običajno obsega klinični pregled živali, parazitološki pregled iztrebka, bris ušes, informativni pogovor z lastnikom in po potrebi tudi zdravljenje.

• **Cepljenje proti pasji kugi – 25 do 60 EUR (odvisno od potrebnega števila cepljenj)**

Cepljenje ni obvezno, je pa zelo priporočljivo, saj okužba z virusom pasje kuge za necepljene dihurje pomeni skorajda 100 % smrtnost. Cepi se lahko samo zdrave živali, zato se pred cepljenjem priporoča klinični in parazitološki pregled. Mladiče in živali, za katere ne vemo ali so bile cepljene, se cepi dvakrat, z razmikom meseca dni, nato se cepljenje ponavlja vsako leto oz. po dogovoru z veterinarjem.

• **Kastracija – 40 do 70 EUR za samca in 80 do 160 EUR za samico**

Kastracija je za samice dihurjev, ki niso namenjene vzreji (začetnikom jo toplo odsvetujemo), obvezna. Lahko se odločite za klasično kirurško kastracijo ali za t.i. kemično kastracijo s hormonskim vsadkom, ki ga je letno oz. na nekaj let potrebno obnavljati.

Pri izbiri veterinarja naj ne bo edino vodilo cena veterinarske storitve, ampak predvsem znanje veterinarja o dihurjih in njegove reference. Dihurji niso majhni psi ali mačke in njihova obolenja, zdravstvene posebnosti, terapije in pristopi se razlikujejo od tistih pri psih in mačkah. Veliko veterinarjev z dihurji še nima dovolj izkušenj in je posledično njihovo znanje o dihurjih pomanjkljivo.

PRVI OBISK PRI VETERINARJU

Avtor: Aljoša Kolenc, dr. vet. med. Foto: Maja Čonč

Aljoša Kolenc dela kot veterinar 13 let in je zaposlen na Veterini Dobro-Grosuplje. Je eden od veterinarjev, ki oskrbuje varovance društva Zverinice. Tudi njegovo zasebno življenje je povezano z dihurji, saj si dom deli s kar nekaj kosmatinci.

Veterinarji v praksi pogosto opazimo, da so lastniki dihurjev, še posebej tisti, ki imajo dihurja prvič, slabo seznanjeni s tem, kako je treba ustrezno poskrbeti za zdravje svojega ljubljence. V tem prispevku se bom zato osredotočil na to, kako naj bi bil videti prvi pregled pri veterinarju in za kakšno zaščito je potrebno poskrbeti, da bi imel dihur čim manj zdravstvenih težav.

PRVI PREGLED PRI VETERINARJU

Priporočam, da se prvi pregled dihurja opravi čim prej po pridobitvi. Dihur mora biti v času do prvega pregleda ločen od ostalih živali, še posebej odsvetujemo stike z drugimi dihurji. To je treba upoštevati tudi, če je žival ješča, živahna in je na splošno videti zdrava. Živali (ne samo dihurji) so namreč lahko prenašalci bolezni kljub temu, da same ne kažejo nobenih kliničnih znakov.

V času pred prvim pregledom je treba biti pozoren na najmanjše spremembe, ki bi lahko bile povezane z zdravstvenimi težavami. Pozorno je treba opazovati vedenje dihurja,

obnašanje pri hranjenju, iztrebke, morebitno pretirano praskanje, bruhanje, kašljanje ipd. Če opazite karkoli, kar vas skrbi, ali če se v času do prvega pregleda karkoli od omenjenega spremeni oziroma pojavi, veterinarja na to opozorite. S tem se namreč močno olajša izbiro nadaljnjih diagnostičnih postopkov, če so ti potrebni.

Pri prvem obisku veterinar dihurja stehta, opravi splošni klinični pregled, ki obsega preiskavo vidnih sluznic, bezgavk, kože, analnih vrečk, poslušanje srca, pljuč ipd. ter pregled blata na črevesne zajedavce in ušesne garje.

V blatu se s koprološko preiskavo preveri prisotnost jajčec ali odraslih črevesnih in nekaterih drugih parazitov. Ker se nekatere zajedavce opazi le v svežem blatu, priporočam, da je vzorec blata, ki ga prinesete na preiskavo, čim bolj svež. Če so v blatu prisotni paraziti, jih je treba nemudoma odpraviti. V ta namen se uporabljajo antiparazitiki v obliki past, tablet ali kožnih nanosov – odvisno od vrste prisotnih zajedavcev.

Pri prvem pregledu je treba nujno opraviti tudi pregled ušes in sluhovodov. Okuženost z ušesnimi garjami vrste *Otodectes cynotis* je namreč med dihurji zelo visoka. Te parazite najdemo pri večini dihurjev, ki pridejo na prvi klinični pregled. Zaradi specifične oblike uhlja pri dihurju je okužba z ušesnimi garjami za razliko od mačke in kunca na prvi pogled težko opazna. Šele podroben pregled ušesnega masla pod mikroskopom nam lahko potrdi ali ovzrže prisotnost parazitov. Najpogostejši klinični znak, ki ga opazimo pri dihurju z ušesnimi garjami, je pogosto in intenzivno praskanje po ušesih, pri močni okužbi se lahko pojavi tudi nagibanje glave v stran, zanašanje pri hoji ali vrtenje v krogu. Okužba z ušesnimi garjami je za dihurja močno neprijetna, če ni zdravljena pa tudi zelo nevarna, saj se vnetje lahko razširi na možganske ovojnice. Ker dihurji

pri pregledu ušes običajno niso pri miru, toplo priporočam, da s seboj prinesete dihurjev najljubši priboljšek. V večini primerov to zadostuje, da dihur med pregledom miruje.

Pri nekoliko starejših dihurjih, starih 3 leta ali več, še posebej, če gre za dihurje z neznano preteklostjo, priporočam, da je prvi pregled nekoliko bolj obsežen. Nekaj podobnega kot »managerski« pregled pri ljudeh, ki poleg kliničnega pregleda in parazitoloških preiskav zajema tudi krvne preiskave (krvna slika in osnovne biokemijske preiskave krvi), po potrebi pa tudi ultrazvok ali slikanje RTG.

Ena od priporočljivih preiskav je meritev nivoja krvnega sladkorja. To je pomembno za zgodnje odkrivanje inzulinoma, kar je novotvorba na trebušni slinavki, ki izloča prekomerne količine inzulina in s tem močno znižuje nivo krvnega sladkorja ter v končni fazi lahko povzroči hipoglikemično komo in smrt.

Optimalne vrednosti glukoze segibljejo med 5 in 6,7 mmol/l. Če bomo dihurju izmerili tudi nivo sladkorja v krvi, naj dihur pred pregledom ne je 3–4 ure, saj se po hranjenju nivo glukoze poviša. Daljši post ni priporočljiv, saj lahko v primeru inzulinoma nivo krvnega sladkorja nevarno pade. Ker so inzulinomi pri starejših dihurjih zelo pogosti, je zgodnje odkrivanje, še pred pojavom kliničnih znakov, ključnega pomena za obvladovanje bolezni. Vrednosti glukoze pod 4 mmol/l so že sumljive. V tem primeru je treba opraviti več zaporednih merjenj in, po potrebi, nadaljnjo diagnostiko.

Poleg naštetega priporočam, da se ob prvem pregledu opravi mikročipiranje in registracija dihurja v Centralni register psov. Oboje je po zakonu obvezno sicer le za dihurje, ki potujejo izven Republike Slovenije ter za dihurje na javnih prireditvah znotraj RS. Ker pa so dihurji zelo izmuzljive živali in lahko pobegnejo, če nismo dovolj pazljivi, priporočam mikročipiranje in registracijo tudi za druge dihurje. Ob najdbi izgubljenega dihurja se tako najhitreje in najenostavneje najde pravega lastnika.

CEPLJENJE PROTI KUŽNIM BOLEZNIM

Naslednji korak, ki ga je obvezno čim prej opraviti, je cepljenje dihurja proti pasji kugi. Pasja kuga je bolezen, ki jo povzroča virus iz družine Paramiksovirusov. Gre za zelo nalezljivo bolezen, kar pomeni, da je za okužbo potrebna zelo majhna količina virusa. Dihurji so nanj zelo občutljivi, smrtnost pri necepljenih obolelih dihurjih pa je praktično stootstotna. Bolezen se pri psih v Sloveniji sicer redko pojavlja, saj je večina mladičev cepljenih, vendar pa to ne pomeni, da virus ni prisoten – rezervoar virusa so divje živali. Zato priporočam cepljenje vseh zdravih dihurjev, tudi tistih, ki ne hodijo na sprehode in živijo v hiši oz. stanovanju, saj za okužbo ni potreben direkten stik s psom.

Cepimo dihurje, starejše od 8 tednov, ki so zdravi in prosti parazitov. Če so ti pogoji izpolnjeni že pri prvem pregledu, priporočam cepljenje že takrat, sicer pa takoj, ko je dihur zdrav.

V Sloveniji žal ni na voljo cepiva, ki bi bilo registrirano za dihurje, zato jih proti pasji kugi cepimo s cepivom, ki se uporablja za pse.

Zaradi možne alergične reakcije, priporočamo, da dihur po cepljenju vsaj kakšno uro ostane na opazovanju v ambulanti.

Po prvem cepljenju se opravi revakcinacija čez mesec dni, nato pa se dihurja cepi enkrat letno.

Za dihurje, starejše od 3 mesecev, ki potujejo izven Republike Slovenije, in dihurje, ki sodelujejo na javnih prireditvah znotraj RS, je po zakonu obvezno cepljenje proti steklini. Cepljenje je veljavno 21 dni po vakcinaciji in velja do datuma označenega v potnem listu (1–3 leta).

Druga cepljenja niso potrebna.

V izogib različnim zdravstvenim težavam, ki jih pri dihurjih res ni malo, in za njihovo zgodnje odkrivanje je priporočljivo, da se kontrolni pregled, kot smo ga opisali, opravi vsaj enkrat letno. Pri starejših dihurjih pa se opravi podrobnejši pregled z odvzemom krvi, ultrazvokom in drugo diagnostiko.

POTOVANJE Z MALIMI ŽIVALMI PO EU

Za prehod meje znotraj EU mora dihur imeti:

- evropski potni list za hišne živali (modra knjižica),
- veljavno cepljenje proti steklini (od dneva cepljenja ne sme miniti manj kot 21 dni in ne več kot leto dni),
- žival mora biti označena z mikročipom.

Ta pravila veljajo tudi za potovanje v države nečlanice, na teritoriju EU.

Nekatere države članice (Velika Britanija, Irska, Malta, Švedska) zahtevajo še dodatne pogoje, kot je na primer ugotavljanje titra protiteles proti virusu stekline ter tretiranje proti klopom in notranjim zajedavcem. Več informacij v zvezi s tem lahko najdete na spletni strani UVHVVR ali na spletni strani države, kamor potujete.

Če z dihurjem potujete v katero drugo državo, svetujemo, da se o pogojih, ki so zahtevani, pozanimате pri Upravi Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (www.uvhvvr.gov.si).

IZBIRA VETERINARJA

(MČ) Pri izbiri veterinarja naj ne bo edino vodilo cena veterinarske storitve, ampak predvsem znanje veterinarja o dihurjih in njegove reference. Dihurji niso majhni psi ali mačke, njihova obolenja, zdravstvene posebnosti, terapije in pristopi pa se razlikujejo od tistih pri psih in mačkah. Veliko veterinarjev z dihurji še nima dovolj izkušenj in je posledično njihovo znanje o njih pomanjkljivo.

LASTNIK V VETERINARSKI AMBULANTI

(MČ) Pomembno je, da imate z veterinarjem, ki zdravi vaše živali, dober odnos in da mu zaupate. Kot lastniku vam je zdravje in dobro počutje vaše živali najpomembnejše in enako bi moralo veljati za veterinarja.

Vi ste tisti, ki svojega dihurja najbolje pozna in veste, kdaj se vede drugače, kot je zanj običajno. Če opazite še tako majhne spremembe v vedenju, ješčnosti ipd., je bolje, da dihurčka odpeljete na pregled prej, kot da čakate, da se bolezen razvije. V takšnem primeru je zdravljenje daljše, zahtevnejše in seveda tudi dražje.

Da pa bo vaš odnos z veterinarjem dober, se je kljub temu, da svojo žival poznate, najbolje držati določenih pravil in napotkov:

- **Beležke.** Dihurja redno tehtajte in si zapisujte njegovo težo. Na ta način boste hitro opazili morebiten nenaden padec teže. V času bolezni si zapisujte, koliko dihur poje, kakšna sta počutje in napredek.
- **Upoštevajte navodila.** Zdravila dajajte v predpisanih količinah in v predpisanih časovnih razmikih. Nikar na lastno pest ne prekinjajte terapije, četudi je dihur videti zdrav. Če se na predpisano terapijo ne odzove, o tem obvestite veterinarja, ki vas bo naročil na ponoven pregled, zamenjal terapijo in po potrebi izvedel dodatne diagnostične postopke.
- **Sprašujte.** Če česa ne razumete, želite dodatno pojasnilo ali vas kaj zanima, vprašajte. Po potrebi si pri veterinarju naredite zapiske. Če se vam zdi, da ste nekaj razumeli drugače, kot je zapisano, preverite po telefonu.
- **Ne bodite vsevedni dr. Google.** Če želite, se lahko o kliničnih znakih ali bolezni posvetujete z izkušenejšimi lastniki ali na internetu. Vendar veterinarja, če mu zaupate, ne zasujte z informacijami, ki ste jih dobili, in mogočimi diagnozami, ki ste jih postavili z brskanjem po spletu. Če veterinarju ne zaupate povsem, morda razmislite o menjavi, ali vsaj drugem mnenju.
- **Bodite iskreni.** Povejte tako, kot se je zgodilo, in ne olepšujte **situacije. Izpuščanje ali prilagajanje dejstev lahko veterinarja prikrajša za ključne informacije in ogrozi življenje vašega dihurja.**

SMRDI KOT DIHUR?

Kaj lahko naredimo, da ta rek za našega kosmatinca ne bo veljal.

Avtorji: Tjaša Žižek, Jana Habat, Sabina Kranjc, Maja Čonč

Foto: Urša Drofenik

Kot vsaka žival tudi beli dihurji potrebujejo nego, ki pa z malo prakse ni zahtevna. Poleg osnovne skrbi za čistočo kletke, stranišč ter okolja, v katerem živijo, moramo poskrbeti tudi za njihova ušesa, kremplje in kožuh.

KOŽUH IN KOPANJE

Kožuha, razen v obdobju menjave dlake (spomladi in jeseni), ni potrebno negovati. Takrat je priporočljivo, da dihurje enkrat dnevno počesemo, da odstranimo odmrlo podlanko.

Veliko novih lastnikov dihurjev misli, da bodo s pogostim kopanjem omilili vonj svojega kosmatinca, vendar s tem dosežejo ravno obraten učinek. Prepogosto kopanje s kože spere maščobo in povzroči intenzivnejše izločanje olj skozi pore, s tem pa intenzivnejši vonj. Dihurje zato kopamo le dva- do trikrat letno.

Pozorni moramo biti tudi pri izbiri šampona, saj preveč agresivni šamponi kožo izsušijo, kar povzroča srbečico. Primerni so šamponi za mačje mladiče, za živali z občutljivo kožo (dobimo jih pri veterinarju) ter tisti, namenjeni prav dihurjem.

Insekticidni šamponi so za dihurje lahko škodljivi, zato se jim izognemo.

Nekateri dihurji niso navdušeni nad kopanjem. Naša naloga je, da to opravilo naredimo čim manj stresno ter čim bolj prijetno, zanimivo in zabavno. Pomagamo si lahko z igračami, priboljški itd. Morda pa bo dihurja potrebno močneje prijeti in mu onemogočiti pobeg.

Pomembno je vedeti, da imajo dihurji višjo telesno temperaturo kot mi, zaradi česar mora biti voda malo toplejša. Paziti moramo, da šampon ne zaide v oči, ušesa ali gobček ter biti temeljiti pri izpiranju šampona s kožuha. Po koncu kopanja se bo dihur želel čim hitreje posušiti, saj jim moker kožuhu ni ravno po godu. Zagotovite mu suhe brisače, ob katere se bo drgnil in se sam osušil. Dokler je moker, ga zadržite v toplem prostoru, da se ne prehladi.

Prepogosto kopanje s kože spere maščobo in povzroči intenzivnejše izločanje olj skozi pore, s tem pa intenzivnejši vonj. Dihurje zato kopamo le dva- do trikrat letno.

KRAJŠANJE KREMLJEV

Striženje krempljev je pri dihurjih zelo pomembno. Predolgi, nenegovani kremplji so lahko nevarni in boleči. Otežujejo hojo, krhke in razcepjene konice pa se zlahka kam zataknejo, kar lahko pripelje do poškodbe celega kremplja ali celo prsta.

Kremplje krajšamo vsake 2 do 3 tedne, odvisno od posameznega dihurja. Uporabljamo ščipalke za nohte (za ljudi) ali škarjice oz. klešče za krajšanje živalskih krempljev. Pomembno pa je, da je pripomoček nabrušen, da krempljev ne cepi in scefra.

Dihurja najprej umirimo. En način je, da ga primemo za vratno gubo (če gre za težko žival, ga malo podpremo v spodnjem delu), da se sprosti in umiri, vendar pa sta za to potrebni dve osebi. Drugi način je, da si živalco posadimo v naročje in ji na spodnji del trebuha namažemo vitaminsko pasto, olje ali kaj podobnega.

Medtem ko bo zverinica zaposlena z lizanjem, lahko kremplje brez težav postrizemo. Lahko pa to opravimo enostavno takrat, ko dihur spi.

S palcem in kazalcem primemo tačko čim bližje korenu krempljev tako, da s palcem držimo spodnji del tačke (blazinico). Rahlo jo stisnemo, da se prsti razprejo in nastane več prostora okoli kremplja.

Preden se lotimo krajšanja, si kremplje dobro ogledamo. Skozi krempelj poteka žila, zato moramo biti pri krajšanju previdni.

Preden se lotimo krajšanja, si kremplje dobro ogledamo. Skozi krempelj poteka žila, zato moramo biti pri krajšanju previdni. Če zarezemo v žilo ali preblizu nje, lahko povzročimo krvavitev, dihurja pa bo to zelo bolelo. To se lahko zgodi zato, ker nismo dovolj pozorni ali pa se dihur nenadoma premakne. Za vsak slučaj imejmo pri roki prašek za hitro strjevanje krvi, čebelji vosek ali moko.

Odščipnemo SAMO beli del kremplja. Krempelj je treba odščipniti oz. odrezati pod takim kotom, da bo odrezana ploskev vzporedna s tlemi.

Nasvet

Če zarezete v živi del kremplja in pride do krvavitve, jo lahko ustavite tako, da krvaveči prst posujete s praškom za hitro strjevanje krvi, ga namažete s čebeljim voskom, v skrajni sili pa lahko uporabite tudi običajno moko.

Foto: Anže Erjavec

ČIŠČENJE UŠES

Za večino dihurjev je čiščenje ušes zelo neprijetno, nadležno opravilo, saj so njihova ušesa precej občutljiva. Pa vendar se temu ne gre izogniti.

Nekateri dihurji potrebujejo pogostejše čiščenje ušes kot drugi, nikoli pa jih ne čistimo pogostejše kot enkrat mesečno, da ne bi povzročili še hitrejšega izločanje ušesnega masla. O pogostosti čiščenja se je najbolje posvetovati z veterinarjem. Pred prvim čiščenjem je priporočljivo, da vam postopek pokaže veterinar ali izkušen lastnik dihurja.

Preden se lotimo čiščenja, si pripravimo pripomočke, saj bomo imeli med samim postopkom dovolj dela z dihurjem. Potrebujemo vatirane paličice, tekočino za čiščenje ušes, pasto ali olje.

Namestimo se nekam, kjer je udobno in mirno, ter podobno kot pri striženju krempljev, dihurja naprej umirimo oziroma ga zaposlamo z lizanjem paste. Lažje je, če imamo pomočnika, ki dihurja drži, mi pa z eno roko fiksiramo uho, z drugo pa ga očistimo.

Če se postopka lotimo sami, trdno primemo dihurja za kožno gubo na vratu in mu podpremo zadnji del. Če se preveč premika, malo popustimo podporo v zadnjem delu, toliko da se umiri. Z roko, s katero ga držimo za gubo, si pomagamo pri držanju uhlja. V prosto roko vzamemo namočeno paličico in uho očistimo.

Vedno najprej uporabimo navlaženo vatirano paličico. Z vlago se ušesno maslo namreč lažje »odlepi«. Čistimo le zunanji del ušesa in del sluhovoda, ki ga vidimo. Z notranjih sten in gub uhlja maslo najlažje odstranimo z vrtenjem palčke. Postopek ponavljamo tako dolgo, dokler vata na palčki ni skoraj ali popolnoma čista. Pazimo, da palčke ne porivamo pregloboko v sluhovod. Držimo se pravila, da vatirani del vedno vidimo. S preglobokim čiščenjem lahko povzročimo več škode kot koristi.

Na koncu s suho paličico ali kosom vate uho še osušimo, dihurja pa nagradimo s priboljškom.

Če se dihur praska, drgne po ušesih ali stresa z glavo, je to precej zanesljiv znak, da je okužen z ušesnimi garjami oziroma pršicami. Te so zelo nalezljive - če imate v gospodinjstvu več živali (tudi pse ali mačke), bo potrebno zdravljenje ali vsaj veterinarski pregled vseh živali. Izločki teh pršic spominjajo na kavno usedlino – so drobljivi in črno-rjave barve. Pri zelo hudi okužbi lahko pride tudi do težav z ravnotežjem, do motenj ali celo izgube sluha, v najhujših primerih pa se lahko sekundarna bakterijska infekcija, ki spremlja takšna vnetja ušes, razširi celo na možgane. Ker je z ušesnimi garjami okužena večina dihurjev, ki prihajajo iz trgovin in od rejcev, je priporočljivo, da pri prvem kliničnem pregledu veterinar preveri tudi, ali so pri dihurju prisotne ušesne garje.

Izločanje ušesnega masla

O pogostosti čiščenja se je najbolje posvetovati z veterinarjem. Pred prvim čiščenjem je priporočljivo, da vam postopek pokaže veterinar ali izkušen lastnik dihurja.

Dobro je vedeti

Normalna barva ušesnega masla dihurjev je svetlo do rdečkasto rjava in brez vonja. Vsakršne spremembe pri vonju ušesnega masla, izcedek iz ušesa, prepogosto praskanje ali potreba po zelo pogostem čiščenju so razlogi za obisk veterinarja.

Foto: Anže Erjavec

UDOBNO BIVANJE

Kletka in oprema v njej

Avtorici: Tjaša Žižek, Nena Miloš **Foto:** Anže Erjavec, Tjaša Žižek

Naše stanovanje je lahko za dihurja zelo nevarno. Tudi če ga zaščitimo, bo radovednež vedno našel kaj nevarnega. V primeru, da nimamo dovolj prostora za sobo, namenjeno prav dihurju, bo v kletki na varnem. Tako se ne bomo nenehno spraševali, če smo zaprli okno v stanovanju ali vrata kopalnice, ko bomo odsotni od doma. Ponoči pa bomo mirno spali brez nenapovedanih obiskov v postelji.

Kletko bomo potrebovali, ko bomo dihurja prvič prinesli domov in se bo še navajal na nas in na nov dom. Če imamo doma že kakšno žival (psa, mačka ali dihurja) bo njena uporaba obvezna, da jih bomo lahko počasi navajali drug na drugega. Prav nam bo prišla tudi med čiščenjem stanovanja ali v primeru, da imamo več dihurjev in en zbolil ter ga je treba med zdravljenjem ločiti od ostalih in slediti njegovemu apetitu.

NASVETI PRI IZBIRI KLETKE

Kletko lahko kupimo ali izdelamo sami. Pri tem moramo paziti, da bo dovolj prostorna. Velikost je sicer odvisna od števila dihurjev, ki biva v njej. Za enega naj bo velika vsaj 80 x 60 x 60 cm. Razmik med rešetkami ne sme biti večji od 2,5 cm, za samičke in mladiče pa naj bo raje še manjši. Nekatero kletke v trgovinah imajo na dnu mrežo, ki jo moramo odstraniti in nadomestiti s povsem zaprtim materialom, da preprečimo poškodbe tačk.

Pozornost moramo nameniti tudi velikosti vrat in sistemu zapiranja, da jih dihur v naši odsotnosti ne more sam odpreti. Večja vrata nam bodo zelo olajšala čiščenje. Ker imajo dihurji zelo slabo globinsko zaznavo, je pri visokih kletkah z dodatnimi policami potrebno poskrbeti, da v notranjosti zmanjšamo višino ter s tem preprečimo preglobok padec. Zaradi nevarnosti padca, zdrsa ali celo skoka moramo preprečiti plezanje tudi po zunanji strani kletke.

Pri doma izdelani leseni kletki je potrebno poleg omenjenega paziti še na sledeče: les je potrebno dobro pobrusiti in poskrbeti, da ni nobenih trsk. Robovi naj bodo zaobljeni, da se dihur ne poškoduje, saj so pravi kosmati akrobati in včasih zelo nerodni. Pri izbiri barve ali laka moramo paziti, da ni škodljiv za živali, hkrati pa, da je dovolj odporen na urin in vodo.

Kovinska mreža mora imeti primeren razmik, vsi štrleči deli mreže pa naj bodo tako zunaj kot znotraj prekriti z dodatnim slojem lesa.

Prav tako je potrebna previdnost, da noben vijak ne izstopa. Lahko jih globlje privijamo in glavo vijaka prekrijemo s kitom ali lepilom za les.

Poleg primerne velikosti vrat je priporočljivo, da so ta nameščena v vsakem nadstropju. Tako bomo lažje dostopali do dihurja, če se kaj zgodi, predvsem pa si bomo olajšali čiščenje notranjosti. Zavedati se moramo, da je čiščenje tovrstne kletke zahtevnejše, saj se urin v les vpije in navzame vonja, četudi je ta dobro polakiran. Obenem se lesa ne da temeljito razkužiti, kar je precejšen problem, če

Dihur ne sme biti ves čas v kletki. Zagotoviti mu moramo dovolj gibanja in igre tudi izven nje – vsaj tri do štiri ure dnevno.

Za enega naj bo velika vsaj 80 x 60 cm. Razmik med rešetkami ne sme biti večji od 2,5 cm, za samičke in mladiče pa naj bo raje še manjši.

dihur zbolil. Čiščenje si lahko olajšamo tako, da spodnji del kletke oziroma predel, ki je namenjen za stranišče, po celi površini prekrijemo z večjim plastičnim pladnjem ali linolejem. Seveda je slednjega potrebno po določenem času tudi zamenjati. Pod stranišče lahko postavimo tudi plenično podlogo. Les pri vходу v kletko lahko prav tako oblepimo s folijo ali linolejem.

Vendar resnici na ljubo, ko seštejemo stroške materiala in obdelave doma narejene kletke (ob upoštevanju vseh varnostnih nasvetov), ni nič cenejša od tiste v trgovini. Varnost dihurja je seveda na prvem mestu.

OPREMA V KLETKI

Kletka naj bo opremljena z lesenimi ali plastičnimi policami. Za prehod med njimi poskrbimo z lestvami ali cevmi premera 10–12 cm, odvisno od velikosti dihurja. Pri izbiri cevi je potrebno paziti, da je izdelana iz kvalitetnega materiala, ki bo kljuboval ostrim zobem. Najbolj se obnesejo gibljive cevi za odsesavanje prahu za industrijske potrebe ali plastične, namenjene večjim glodavcem in dihurjem, ki jih kupite v trgovinah za male živali. Naklon lestev in cevi naj ne bo prevelik, da bo dihur z lahkoto prehajal med nadstropji.

Potrebovali bodo tudi primerno ležišče (npr. viseče mreže, hiške, odeje ipd.), dovolj veliko stranišče s higienskim posipom, posodo za hrano in napajalnik ali posodo za vodo (keramična, kovinska ali plastična). Ker se z vodo radi igrajo in prevračajo posode, svetujemo nakup težkih keramičnih posod ali takšnih, ki se pritrdijo na kletko. Plastični napajalniki pogosto puščajo, zato se raje odločimo za steklene, saj iz njih ne kaplja pa tudi čiščenje je enostavnejše (v pomivalnem stroju).

Da zverinici v kletki ne bo dolgčas, jo opremimo tudi z igračami, kot so npr. škatle, viseči tuneli iz trpežnega blaga, hiške ipd.

ČIŠČENJE KLETKE IN OPREME

Dihurji so posebneži pri hoji na stranišče, polivanju vode ter raznašanju hrane naokoli. Zato je čistoča kletke zelo pomembna. Z rednim čiščenjem bomo poskrbeli, da bodo zdravi ter da bo življenje z njimi prijetnejše in dišeče.

Poleg vsakodnevnega čiščenja stranišča, sesanja ali brisanja polic, nas bo čakalo še veliko tedensko čiščenje. Tega se bomo lotili temeljiteje. Posodice za hrano in vodo bomo oprali z detergentom, kisom ali sodo bikarbono. Če nam material to dopušča, pa tudi v pomivalnem stroju.

Oprati in razkužiti je potrebno tudi stranišče in police v kletki. Ne glede na to, katero čistilno sredstvo uporabimo, moramo poskrbeti, da ga bomo dobro sprali in do obrisali suhega.

Dihursko posteljnino (viseče mreže in ostale stvari iz blaga) operemo v pralnem stroju brez mehčalca. Priporočljiva je uporaba dezinfekcijskega sredstva za strojno pranje perila. Pozabiti ne smemo niti na ogrodje kletke, ki ga bo potrebno očistiti s čistilnim sredstvom in vodo ter razkužiti vsaj enkrat do dvakrat mesečno.

Čudoviti izdelki za dihurje, ki jih lahko vidite v tem članku, so delo Tjaše Žižek (ustvarja pod blagovno znamko Žiži Glam). Za več informacij se lahko obrnete na:

<https://www.facebook.com/ferret.accessories/>

Žiži Glam

DIHURJEVARNOST IN DIHURJETESNOST

Naj bo vaš dom varen tudi za dihurja

Avtorica: Jana Habat Foto: Maja Čonč, Petra Gregorčič, Matej Sardoč

Vaš dom je stimulatивно in hkrati nevarno okolje za dihurja. Dihurji so zloglasni raziskovalci in kopači. Obožujejo odpiranje, vlečenje in prenašanje raznovrstnih majhnih predmetov. Brez težav se prerinejo v najmanjšo luknjo, skozi najtesnejše prostore in najdejo pot do najvišjih mest v stanovanju. Radovednost je ena najbolj zabavnih dihurjevih lastnosti, hkrati pa je lahko njihov največji sovražnik. Še preden novega ljubljénčka prinesemo domov, moramo pazljivo in natančno prirediti prostore, kjer se bo gibal, da s tem preprečimo morebitno nesrečo. Pri prirejanju stanovanja oz. prostora, kjer bo dihur prosto spuščén, je potrebno upoštevati vodilo: če samo pomislite na možnost, da se nekaj lahko zgodi, se slej kot prej zagotovo bo, zato takšno mesto zavarujte oz. dihurju onemogočite dostop do njega.

Ko se odločimo, da bomo svoj dom delili z dihurjem, se hote ali nehote zavežemo, da mu bomo, poleg našega stanovanja, prilagodili tudi svoje življenje. Življenje kosmatinca je popolnoma odvisno od nas.

Če ste lastnik dihurja, boste morali spremeniti nekaj svojih navad.

- Vedno pazite, kje hodite in kam stopate, ter ne nosite predmetov, ki bi lahko ovirale vaš pogled (dihurji se zelo radi motajo pod preprogami).
- Med hojo lahko dihurja tudi nosite v naročju ter tako preprečite, da bi pomotoma stopili nanj.
- Pred vsako uporabo temeljito preglejte sušilni in pralni stroj ter oblačila, ki jih nameravate oprati/osušiti (dihurji se hitro skrijejo v kupu oblačil).
- Ne padajte v naslonjač ali kavč kot vreča peska, saj se lahko pod blazinami skriva dihur.
- Majhnih predmetov ne puščajte ležati naokoli (poleg tega, da jih dihur lahko zgrize, jih pogosto tudi skrije).
- Vrat nikoli sunkovito ne odpirajte (za njimi se lahko skriva dihur, ki bi ga lahko prestrašili ali poškodovali).

Kuhinja

Priporočljivo je, da dihurjem preprečite dostop do kuhinje, saj je v njej veliko nevarnosti za vašega kosmatinca.

Le trenutek nepazljivosti je dovolj, da se dihur skrrije v pomivalni stroj, hladilnik ali zamrzovalnik. Predstavljajte si, kakšen je lahko najhujši scenarij.

Pralnica

Tudi pralnica je, tako kot kuhinja, prostor, ki ga je nemogoče popolnoma zavarovati pred dihurji, zato je bolje da jim preprečimo dostop do nje. Dihur se lahko pregrize v ventilacijsko cev sušilnega stroja in uide v zunanost. Mimogrede se lahko kosmatinec splazi v boben pralnega ali sušilnega stroja in lahko ga opazimo šele, ko je prepozno.

Okvirji, podstavki in pohištvo

Spustite se na vse štiri in se prepričajte, da so okrasne letvice ali okvirji in podstavki v vašem domu nedotaknjeni in popolni. Ne želite si skrivnostnih prostorov in temnih skrivališč. Z roko preverite spodnjo stran pohištva

in se prepričajte, da dihur ne more skozi spodnje stranice. Preverite tudi morebitne odprtine, ki vodijo v zidove ali celo izven hiše. Vsaka odprtina, ki je širša od treh centimetrov, je lahko potencialno skrivališče ali nevarno območje. Vse takšne odprtine zaščitite tako, da jih prekrijete. Če je odprtina manjša, presodite, če bi jo lahko dihur povečal s pomočjo krempelj in zob.

Okna in vrata

Da preprečite pobege ali padce z višin, dobro preverite varnost oken vrat in zaščitnih mrež. Prepričajte se, da so vrata in okna tesno zaprta, kadar se naokrog klati vaš kosmatinec. Zaščitne mreže na vratih lahko dihur raztrga ali sname s pomočjo krempelj in zob. Dobro preverite režo pod vrati in se prepričajte da ni prevelika (manj kot 2,5 cm). Dihur se namreč lahko zagozdi. Uporabljajte varnostne zapahe na oknih in vratih, ki bi jih dihurji sicer lahko odprli sami. Ne podcenjujte njihove moči in iznajdljivosti.

Zračniki in odtoki

Dihur lahko z lahkoto sname pokrov s talnih odtokov ali zračnikov in se

odpravi v notranjost cevi ter se zatakne na kakšnem nedostopnem mestu. Pokrove zalepite z lepilnim trakom ali, še bolje, s silikonom.

Samostoječi ventilatorji so lahko za vašega dihurja zelo nevarni. Propeler deluje kot rezilo in lahko odreže tačko, prst ali konico repa. Prepričajte se, da je zaščitna mreža ventilatorja nepoškodovana in da so odprtine na njej dovolj majhne.

Sobne rastline

Dihur bo poskušal okusiti vse vaše rastline in nekatere od njih so lahko strupene (seznam najdete na društveni spletni strani: <http://www.zverinice.com/oprema/strupene-rastline>). Dihurji izvrstno kopljejo in bodo izkopali vso prst iz cvetličnega lončka. Nevarno je, ker lahko prst vsebuje škodljive bakterije ali kemikalije iz gnojil in pesticidov.

Visoki predeli

Dobro pogledite po stanovanju. Vse v vašem domu je potencialna lestev ali odskočna deska za vašega kosmatinca, vključno z njegovo kletko. Mogoče bo potrebno premakniti ali zavarovati določene predmete in tako preprečiti

dihurju, da bi se povzpел previsoko. Preverite dostopnost stopnišč, zaves, pultov in polic. Takšen padec dihurju pogosto povzroči hude poškodbe, lahko pa je zanj tudi usoden.

Električni kabli

Električni kabli so zelo vabljiva igračka za žvečenje. Za dihurja so lahko usodni zaradi usmrnitve z električnim tokom ali povzročitve požara. Na kable nanesite grenko ali slano razpršilo za odvajanje grizenja, ki ga dobite v vsaki boljše založeni trgovini za živali. Alternativno lahko kable ovijete v aluminijasto folijo, saj je dihurji običajno ne marajo žvečiti. Najboljša izbira je, da kable popolnoma umaknete pred dihurjem ali pa jih pospravite v za to namenjene kanale, ki se namestijo na tla ali na steno.

Radiatorji

Radiatorji so nevarni iz dveh razlogov. So odlična pomoč pri plezanju na višine (okenske police), hkrati pa so zelo nevarni, ker si dihur med reže lahko zatakne prst ali kremplj in si ga zlomi ali celo odtrga. Odstranite vse zanimive stvari stran od radiatorja in tako preprečite, da bi se dihur povzpenjal nanj.

Zložljivi stoli, gugalniki in sedežna garnitura

Veliko kosov pohištva je lahko usodna past za vašega navihanca. Hitro lahko pozabimo na dihurja in ga ob usedanju v nastavljive stole zdrobimo med premikajočimi se deli. Najbolje je, da takšno pohištvo prestavite v prostore, kamor dihurji nimajo vstopa.

Vzmetnice, kavči in naslonjači

Dihurji se z malo truda lahko splazijo pod večino kavčev in naslonjačev ali pa med njihove blazine. Takšna mesta so idealno skrivališče za male navihance. Obstaja nevarnost, da stisnete dihurja med blazinami, ko se nič hudega sluteči usedete na kavč ali naslonjač. Nekateri dihurji so navdušeni nad praskanjem in grizenjem spodnjega dela naslonjačev in pogosto ustvarijo luknje v blagu ali vzmetnici. Te odprtine jim omogočajo dostop do polnila. Ob zaužitju lahko

kosi polnila (pene, vata ipd.) povzročijo blokade črevesja. Priskrbite si pohištvo, ki sega do tal in ne omogoča prostora, kamor bi se lahko dihur zavlekel. Druga možnost je, da na spodnje strani pohištva pritrđite trpežno blago, ki ga dihur ne bo mogel prigrusti.

Straniščna školjka, kopalna kad in vedra

Tudi pri najbolj izkušenih dihurskih plavalcih obstaja možnost utopitve. Da bi preprečili nesrečo, spuščajte pokrov straniščne školjke in zapirajte rata kopalnice, kadar je kad napolnjena z vodo. Pazite tudi, da dihur nima dostopa do veder, polnih vode ali druge tekočine. Tudi če se dihur ne utopi, lahko zaradi plavanja v nevarnih kemikalijah zelo resno zbolí.

Veliko kopalniških preprog ima na spodnji strani gumijasto podlogo, ki

preprečuje drsenje. Ti materiali so zelo mamljivi in hkrati zelo nevarni za vašega ljubljence. Celotno majhni koščki gume lahko zamašijo prebavno cev.

Omare

Dihurji se hitro naučijo odpirati omare in raziskovati njihovo vsebino. Priporočljivo je, da na vrata namestite magnete in tako preprečite odpiranje.

Koš za odpadke

Smetem se dihurji preprosto ne morejo upreti. Pomislite na vse umazane stvari, ki jih odvržete v koš. Bi res želeli poljubček od kosmatinca, ki je kopal po takšnem kupu packarije? Poskrbite, da so vsi koši za odpadke na mestih, ki so vašemu dihurju nedostopni. Lahko tudi obtežite dno koša s prodrom ali peskom, da ga kosmatinec ne bo sposoben prevrniti.

Zbrali smo nekaj primerov, kako lahko mimogrede pride do poškodbe

- hladilniki in nekatere podobne naprave imajo vgrajen ventilator, ki se lahko nenadoma vključi in poškoduje ali celo ubije dihurja;
- izolacija iz steklenih vlaken, ki jo imajo nekatere naprave na zadnji strani, lahko ob zaužitju povzročijo črevesne blokade ali resna obolenja;
- nekateri plinski štedilniki oz. pečice imajo vgrajene gorilnike, ki lahko povzročijo hude opekline;
- vsi gospodinjski aparati imajo električne kable, ki lahko usmrtijo dihurja, če jih ta prežveči;
- dihur se lahko zagozdi v notranjosti naprave in se zaduši preden se uspe rešiti;
- v omaricah so pogosto shranjena čistila, ki so strupena.

STRUPENE IN NEVARNE SNOVI V GOSPODINJSTVU

V stanovanju oz. v hiši, pa tudi zunaj, je veliko strupenih snovi, ki lahko resno ogrozijo zdravje vašega ljubljence. Bodite pozorni, da dihur ne pride v stik s katero od nevarnih snovi in tako preprečite nesrečo.

• Strupene rastline

Znanih je več kot 700 vrst sobnih in vrtnih rastlin, ki so zaradi svojih toksinov škodljive za živali (pa tudi za človeka). Povzročajo zastrupitve, katerih posledica je lahko le blažji nahod, v hujših primerih pa tudi smrt.

• Zdravila

Nekatera zdravila za ljudi so za dihurja lahko zelo nevarna. Posebej je potrebno izpostaviti protibolečinska zdravila (Aspirin, Ketonal, Ibuprofen, ipd.), zdravila za zdravljenje prehlada (Lekadol, Coldrex, ipd.), zdravila za zdravljenje rakavih obolenj, antidepresive, vitamine in celo pripravke za hujšanje. Zdravila, mazila in kreme je potrebno shranjevati na mestu, ki je za dihurja nedostopno. Če se nam zgodi, da raztresemo tablete, jih moramo pobrati, preden jih najde naša žival.

V primeru, da dihur zboli, ga peljite k veterinarju. NIKDAR mu brez posveta z veterinarjem ne dajajte zdravil, ki so namenjena človeški uporabi. Nekatera, sicer splošno uporabljana, človeška zdravila so namreč že v nizkih dozah lahko izredno nevarna. Lahko povzročijo odpoved nekaterih notranjih organov, poškodujejo želodčno sluznico, povzročijo notranje krvavitve, v najhujših primerih pa celo smrt.

V primeru, da dihur zboli, ga peljite k veterinarju. NIKDAR mu brez posveta z veterinarjem ne dajajte zdravil, ki so namenjena človeški uporabi. Nekatera, sicer splošno uporabljana, človeška zdravila so namreč že v nizkih dozah lahko izredno nevarna.

• Čistila

Čistila vsebujejo kationske detergente, ki povzročajo vnetje ustne sluznice in želodca. Previdni moramo biti pri uporabi aerosolnih razpršil v bližini živali, saj jih lahko kaj hitro vdihnemo.

• Gnojila, pesticidi in insekticidi

Gnojila ki jih uporabljamo na vrtu, so za žival lahko dostopna in zelo nevarna. Insektidna sredstva v pripravkih proti bolham in klopom, ki jih kupimo v nespecializiranih trgovinah, so lahko za ljubljence tudi strupena. Pred vsako uporabo takšnih sredstev se moramo posvetovati z veterinarjem, ki nam bo svetoval ustrezen pripravek.

Od sredstev, ki se uporabljajo za odganjanje moljev je najnevarnejši naftalin. Znaki zastrupitve z naftalinom so: bruhanje, otopelost, napadi, redko hepatitis, odpoved ledvic in koma.

• Sredstva za deratizacijo

Obstaja več različnih sredstev za zastrupljanje glodavcev.

Antikoagulant preprečujejo strjevanje krvi in povzročajo notranje krvavitve. Znaki zastrupitve z njimi so: krvavenje, blede sluznice, slabost, kašelj in otekli udi.

Brometalin vpliva na zadrževanje tekočine, zaradi česar pride do tresavice, slabosti mišic, preobčutljivosti, težav z ravnotežjem, gluhosti, paralize in smrti.

Kolekalciferol ali vitamin D3

povzročita povišanje koncentracije kalcija v krvi. To vodi do odpovedi ledvic, kardiovaskularnih obolenj in mineralizacije tkiv. Znaki zastrupitve so: bruhanje, driska, izguba apetita, otopelost, slinjenje, pretirana žeja in aritmija srca.

- **Hrana, namenjena ljudem**

Ostanki hrane, kot so piščančje kosti, se z lahkoto zdrobijo. Z ostrimi deli zlomljenih kosti se dihur lahko poškoduje, v skrajnem primeru lahko pride do perforacije črevesne stene.

Škodljivi so tudi čebula, alkoholne pijače, kvas, kavna zrna, sol, brazilski oreščki, krompir, paradižnik, rabarbara, avokado ipd. Posebej velja omeniti čokolado, ki se zdi dihurjem zelo okusna, a je zelo škodljiva. Vsebuje kofein in teobromin, ki sta strupena za dihurje. Bolj kot je temna (z višjo vsebnostjo kakava), več teh snovi vsebuje. Znaki zastrupitve s čokolado so: bruhanje, driska, hiperaktivnost, pretirano slinjenje, pretirana žeja, tahikardija (pospešen srčni utrip) in aritmija srca, epileptiformni napadi ter smrt.

- **Ostale strupene in nevarne snovi in predmeti**

Cigarete vsebujejo nikotin, ki lahko povzroči razburjenost, slinjenje in drisko, temu pa lahko sledi trzanje, mišična oslabelost, plitvo dihanje, koma in zastoj srca. Simptomi se običajno razvijejo 15 do 45 minut po zaužitju.

Zaužitje silikonskega gela lahko privede do preobčutljivosti prebavnega sistema, slabosti, bruhanja in izgube teka.

Tekočina proti zmrzovanju vsebuje etilen glikol, ki zaradi sladkega okusa privlači živali, vendar je zelo strupen. Ena jedilna žlica je usodna za mačko, ki tehta 3 kilograme.

Vrvice, gumijaste elastike in celo zobna nitka so nevarne, ker lahko povzročijo črevesne blokade ali zadavljenje.

Igrače z majhnimi odstranljivimi deli (cvileče igrače, plišaste igrače ipd.) so nevarne, ker se lahko dihur zaduši z majhnim odpadnim delom igrače. Vse igrače je potrebno redno preverjati in takoj odstraniti tiste, ki so kakorkoli poškodovane.

NA KRAJU DOGODKA UJELI STORILCA BLATNIH TAČK

Avtorica: Ana Koren

Sreda, 29. 6. 2011

V toku včerajšnje noči se je na Ptujski ulici v Ljubljani že petič v tem letu zgodilo groteskno kriminalno dejanje. Na kraj zločina je po pričevanju prič prvi prispel J.M. ob 9.04 zjutraj po srednjeevropskem času in ujel oba osumljenca na kraju dogodka, prekrita z dokaznim materialom. Kmalu po odkritju je na kraj zločina prispela tudi A.K., odgovorna zastopnica obtoženih, ki pa ni hotela komentirati škandaloznega dogodka. Storilca Š.Š. in N.M. (primerka vrste *Mustela putorius furo*) sta obtožena vandalizma in naklepnega umora vseh prisotnih rastlin v dnevni sobi. Žrtve nasilja še niso izven življenjske nevarnosti in so hospitalizirane na oddelku za intenzivno nego. Kljub nameri javnega linčanja na licu mesta, sta Š.Š. in N.M. trenutno v priporu na briketih in vodi do sojenja, ki se bo zgodilo danes zvečer okoli 20. ure. Slike s kraja zločina sledijo (zaradi grozljivega prizorišča smo objavili le fotografije, ki so nastale po prvem delu forenzičnega čiščenja).

Posredni dokazi namigujejo na možnost, da je bila vpletena tudi A.K., ki pa se zagovarja, da je "po četrtem poskusu množičnega genocida rastline predstavila v varno zavetje enkrat višje mize, kar se je po fizikalnih zakonih gravitacije zdelo kot primerna in trajna rešitev".

Poleg tega so znane obtožbe: N.M. je obtožena naklepnega poskusa množičnega umora, vandalizma in kljubovanja gravitaciji; Š.Š. pa vandalizma, poskusa množičnega umora 2. stopnje in soudeležnosti v kriminalnem dejanju.

Sojenje zaključeno.

Forenzična preiskava dokazov je pokazala, da je bil vsega kriv nepravilno nameščen prt na mizi, na katerega se je zavihtela obtoženka N.M. (na podlagi preverjanja telesne mase je potrjeno, da je Š.Š. zgolj stal pod mizo in navijal), in je posledično sledil neizogiben masaker. Storilca sta se sicer zagovarjala kot kriva neprištevnosti. Ekstatične blazne neprištevnosti.

Zaradi prepričljivih argumentov sta do nadaljnjega na pogojni prostosti. Poleg tega mora A.K. doživljenjsko odstraniti dotični prt (in vse prte ibid.), J.M. pa je postal član Društva za duševno podporo ljudem, katerih bližnji posedujejo dihurja/e (DDPLD Ljubljana).

MOJ MALI MESOŽER

Osnove prehrane dihurjev

Avtorica: Maja Čonč

Foto: Maja Čonč

Ko smo v svoj dom pripeljali dihurčka, si najverjetneje želimo, da bi bila živalca čim bolj zdrava, da bi se dobro počutila in da bi nam čim dlje delala družbo. Eden ključnih dejavnikov za zdravje, dobro počutje in dolgoživost je vsekakor primerna prehrana. Če želimo razumeti, kaj naj naš dihur je in kakšna je zanj najprimernejša hrana, moramo najprej vedeti, kakšne so posebnosti njegovih prebavil in kakšne so potrebe njegovega telesa.

Dihurji so striktni mesojedi. To pomeni, da hranil rastlinskega izvora ne prebavljajo dobro oziroma jih sploh ne. Njihova prebavila so prilagojena prebavi in izkoriščanju hrane živalskega izvora. Kaj točno to pomeni, si bomo najlažje predstavljali, če pogledamo »krožnik« divjih dihurjev: njihova prehrana je sestavljena iz celih ali delov uplenjenih živali (mali sesalci in ptice) ter manjšega dela mrhovine in jajc.

Prebavni trakt dihurjev je razmeroma kratek, prebavila so enostavna. Da hrana pride od enega konca do drugega – torej od zaužitja do »končnega izdelka« – traja tri do štiri ure. To

pomeni, da je absorpcija snovi omejena na tiste, ki ne potrebujejo kompleksne razgradnje. To so predvsem živalske beljakovine in maščobe, slednje pa predstavljajo tudi glavni vir energije. Če se ponovno vrnemo na prehrano divjih dihurjev, je ogljikovih hidratov v njihovi hrani le malo. Rastlinski delež je v prehrani divjih dihurjev tako majhen, da skorajda ni vreden omembe. Občasno, skoraj bi lahko rekli po nesreči, se na njihovem jedilniku znajdejo posamezne jagode ali pa vsebina prebavil njihovega rastlinojedega plena. Tudi vse potrebne vitamine, minerale in mikroelemente dobijo iz svojega plena: kosti in notranji organi plena so odlični vir

vsega, kar dihur potrebuje, in so zato obvezen del njegove prehrane.

Pri pripravi oziroma izbiri hrane se je zato potrebno ravnati po zgoraj omenjenih značilnostih.

Najprimernejša hrana za dihurja je takšna, ki posnema naravno prehrano njegovih divjih prednikov, torej hranjenje s celim plenom. Verjamem, da se marsikateremu lastniku obrača želodec ali pa ima takšne ali drugačne pomisleke ob ideji, da bi svojega ljubljence hranil z mrtvimi miškami, podganami in podobnim. Na srečo obstaja še nekaj drugih rešitev.

Foto: Maša Vilar Stupica

Zgoraj: Večerja za dihurje, na meniju so prepelice in piščančji srčki. Uravnotežena doma pripravljena hrana vsebuje tudi kosti in organe.

Levo: Malo več kot tri tedne star mladiček, ki se navaja na mesno prehrano. Pri dobrih štirih tednih so mladički sposobni gristi tudi že manjše kosti kot so piščančja in kunčja rebra, piščančje perutničke, prepelice, ... Ko ponudimo prvi mesni obrok, je večini mladičev takoj jasno čemu je namenjen.

Najprimernejša hrana za dihurja je takšna, ki posnema naravno prehrano njegovih divjih prednikov, torej hranjenje s celim plenom.

SUROVA PREHRANA - MODEL CELEGA PLENA

zamrznjeno hrano.

Hranjenje s surovo prehrano po modelu celega plena je zagotovo primerno za vsakega dihurja, pa tudi za večino lastnikov. Sliši se precej komplicirano, a to dolgo ime ne pomeni nič drugega, kot da prehrano poskušamo po sestavi približati sestavi plena. To pomeni, da poleg mesa vsebuje tudi kosti, hrustanec in notranje organe. Seveda ne pomeni, da je potrebno jedilnik dihurja sestavljati s kalkulatorjem in mikrotehtnico v roki. To so namesto nas naredili že drugi. Na spletu so na voljo tabele in priporočila, kako lahko takšno prehrano sami sestavimo doma (RES ni težko), lahko pa tudi kupimo že pripravljeno in

Foto: Maja Čonč

Gusztav s prsta liže surov mesni smoothie iz vranice in jetre.

Veliko ljudi se boji, da hranjenje s surovo hrano spodbudi agresivnost, a to je zgolj mit. Živali hranjene s surovo hrano niso prav nič agresivnejše od tistih, ki jedo briketirano, konzervirano ali kuhano hrano.

Foto: Patricia Morales

BRIKETIRANA HRANA

Najpogosteje lastniki svoje dihurje hranijo s pripravljeno briketirano hrano, ki jo lahko kombinirajo tudi s konzervirano hrano. Ta način hranjenja je seveda daleč najenostavnejši, a ne nujno tudi najprimernejši. Ponudba briketirane hrane je ogromna, zares ustreznih pa je le peščica hran. Če se že odločimo za hranjenje z briketirano hrano, je potrebno izbrati hrano brez žitaric, s čim manjšim deležem rastlin ter z visoko vsebnostjo mesa (min. 75 %) in sestavin živalskega izvora.

Na našem tržišču so od hran, ki ustrezajo tem kriterijem, dobavljive le hrane, ki so sicer v osnovi namenjene mačkam. Ponudba briketirane hrane, ki je namenjena dihurjem, je v resnici povsem neprimerna zanje. Če je na embalaži narisana dihur, še ne pomeni, da je hrana zanje tudi v resnici ustrezna.

Težava večine industrijsko pripravljenih hran je, da se proizvajalci trudijo narediti hrano, ki bo imela najustreznejše razmerje proizvodne cene in ustreznosti glede vsebnosti posamezne hranljive snovi. Vsem

Če že moramo dihurja hraniti z briketirano hrano, izberimo kvalitetno mačjo hrano z visoko vsebnostjo mesa (nad 75 odstotkov) brez žitaric in s čim manjšim deležem sestavin rastlinskega izvora. Ponudba briketirane hrane za dihurje, ki je dobavljiva v Sloveniji, je v resnici povsem neprimerna zanje. Če je na embalaži narisana dihur, še ne pomeni, da je hrana zanje tudi v resnici ustrezna.

Pasja hrana za dihurje ni primerna (niti briketirana niti konzervirana), saj vsebuje premalo maščob in beljakovin ter ne vsebuje nujno potrebne aminokisliline taurin.

je najbrž jasno, da so rastlinske surovine in nizkokakovostne živalske beljakovine cenejše od primernih in visokokakovostnih surovin. Žal pa so tudi manj izkoristljive. Večina komercialnih hran vsebuje prenizke količine izkoristljivih in kvalitetnih beljakovin in maščob ter preveč ogljikovih hidratov. Zato je potrebno med ponudbo hrane na trgu znati izbrati tisto, ki je za posamezno živalsko vrsto primerena.

Zaradi kratkega prebavnega trakta in hitrega metabolizma moramo dihurje hraniti pogosto. Če hranimo z briketirano hrano, naj jim bo ta na voljo ves čas. Upoštevajmo pa, da mora biti hrana sveža – pri ponovnem polnjenju posodice stare, razmočene ali umazane brikete zavržemo. Če dihurje hranimo s surovo hrano ali celim plenom, je za odraslega zdravega dihurja dovolj, da hrano dobi dvakrat dnevno, vendar naj bo količina takšna, da ne poje vse hrane takoj, ko mu jo ponudimo; nekaj je mora ostati v posodici za

kasneje. Pri mladičih in dihurjih z določenimi zdravstvenimi težavami je potrebno pogostejše hranjenje. Vodo za pitje mora imeti dihur na voljo ves čas, poskrbeti pa moramo tudi, da je vedno sveža.

POSLEDICE NEPRIMERNE PREHRANE

Zakaj je tako pomembno, da se v prehrani dihurjev izogibamo ogljikovim hidratom? Pretirana količina lahko prebavljivih ogljikovih hidratov – škroba, glikogena, še posebej pa enostavnih sladkorjev, povzroči hiter porast koncentracije krvnega sladkorja. Ta je sicer zelo pomemben element, saj je edina snov, iz katere možgani zdravega organizma lahko črpajo energijo. Previsoka koncentracija glukoze v krvi pa za telo ni optimalna, zato se to trudi, da odvečno glukozo iz krvi »pospravi« v celice. Pri tem odločilno funkcijo igra inzulin – hormon, ki ga izloča trebušna slinavka.

Kot smo uvodoma povedali, naravnahranadihurjev vsebuje malo ogljikovih hidratov. Če dihur zaužije hrano, ki jih vsebuje več, se telo odzove s skokovitim porastom koncentracije krvnega sladkorja. Reden vnos takšne hrane pomeni neprestano stimulacijo celic, da izločajo inzulin. Konstantna in pretirana stimulacija pa nikoli ne prineseta ničesar dobrega. Ravno nasprotno – običajno vodita v takšne in drugačne deformacije oziroma degeneracije tkiva in celic. Pri dihurjih ima neprimerna prehrana veliko vlogo pri razvoju inzulinoza, tumorskih sprememb na trebušni slinavki. Pri obolelih dihurjih je uravnavanje koncentracije krvnega sladkorja zaradi viškov inzulina, ki jih izloča tumor, moteno.

Seveda inzulinom ni edina zdravstvena težava, ki se lahko pojavi kot posledica

MLEKO IN MLEČNI IZDELKI

Mleko in mlečni izdelki za dihurje niso primerni. Vse odrasle živali namreč takoj, ko nehajo sesati, izgubijo encim za razgradnjo mlečnega sladkorja, zato pitje mleka ali hranjenje z mlečnimi izdelki lahko povzroči drisko in prebavne težave.

Foto: Barbara Žilbert Božič

Vidne poškodbe skeleta (zlomi), deformirane kosti pri napačno hranjenem mladiču

Velik sečni kamen v mehurju je posledica hranjenja s hrano, ki je vsebovala veliko rastlinskih sestavin, med drugim tudi veliko grahovitih beljakovin.

dica neprimerne prehrane.

Čeprav je surova prehrana veliko primernejša za dihurje, pa nepravilno sestavljen jedilnik lahko povzroči resne zdravstvene težave in celo ogrozi življenje vašega ljubljence. Veliko nevarnost predstavlja neprimerno razmerje med kalcijem in fosforjem – kar se zgodi, ko ljudje nekoliko po svoje prikrojijo jedilnik surove prehrane in ne vključijo (dovolj) kosti. Hrana, ki v sebi nima dovolj kalcija, lahko povzroči hude okvare in poškodbe okostja, hormonske motnje, pa tudi druge zdravstvene težave. Še veliko bolj kot pri odraslih dihurjih je to pomembno pri mladičih, kjer so potrebe po kalciju večje zaradi razvijajočega skeleta.

Neprimerna hrana, predvsem taka z visoko vsebnostjo sestavin rastlinskega izvora lahko povzroči nastanek sečnih in ledvičnih kamnov, ki so za dihurja boleči in zelo nevarni.

Prehrana igra pomembno vlogo tudi pri zdravju zob in obzobnih tkiv.

ZMEDENI? NE VESTE, KJE SE STVARI LOTITI?

Če na hitro povzamem – najprimernejša prehrana za dihurja je surova prehrana v obliki celega plena ali način hranjenja, ki posnema sesta-

vo celega plena. Vendar pa mora biti takšna prehrana ustrezno sestavljena. Če nimate izkušenj, se za pomoč obrnite na izkušenejše lastnike dihurjev, ki na takšen način svoje dihurje hranijo že več let. Odlično izhodišče za hranjenje z naravno prehrano je Holistic Ferret Forum (www.holisticferretforum.com), kjer na izvajamo tudi brezplačno mentorstvo in nudimo pomoč vsem, ki pri takšni prehrani še nimajo dovolj izkušenj.

Če želite svojega dihurja iz takšnega ali drugačnega razloga hraniti z briketirano hrano, izberite takšno, ki je za dihurje primerna. Izberite hrano brez žitaric z min. 75 % deležem mesa in živalskih proizvodov. Če ste med vso ponudbo hrane izgubljeni in vam branje etiket ne gre najbolj od rok, nas lahko za mnenje vprašate na naši Facebook strani ali pa prek e-pošte.

Dihurju lahko enkrat na teden postrežemo surovo jajce (oz. dve, če so jajca prepeličja). Ponudimo celo jajce - beljak in rumenjaki, lahko tudi z lupino.

KAJ PA LAHKO DIHURJU PONUDITE KOT POSLADEK?

Najboljši in najbolj zdrav posladek je košček mesa. Tega lahko dihurju ponudite kadarkoli in kolikor želite. V trgovinah za male živali lahko kupite tudi že pripravljene sušene priboljške na osnovi mesa, lahko pa jih pripravite tudi sami (meso narežete na koščke in posušite v pečici ali dehidratorju).

Poleg tega mu lahko enkrat tedensko (v času menjave dlake tudi dvakrat tedensko) ponudite celo surovo jajce (lahko tudi z lupino).

Odličen in koristen priboljšek je tudi lososovo olje, ki je bogato z omega-3 maščobnimi kislinami, ki imajo ogromno pozitivnih učinkov na telo. Pazite le, da je olje izdelano iz divjih, ne gojenih, lososov, da vsebuje le naravne konzervanse in da je pri izdelavi uporabljena cela riba, ne le jetra.

Vitaminske in malt paste so zaradi visoke vsebnosti sladkorjev manj primerne, a vseeno so v določenih primerih (obisk pri veterinarju, socializacija dihurja, neokusna zdravila ipd.) priročne. Vsekakor pa bodite z njimi varčni in nikar ne upoštevajte navodil za doziranje.

Doma narejeni priboljški - meso narežemo na koščke, ga postavimo na peki papir in posušimo v pečici. Sušimo na čim nižji temperaturi (do 50 °C), da se v mesu ohrani čim več koristnih snovi.

Odlično izhodišče za hranjenje z naravno prehrano je Holistic Ferret Forum (www.holisticferretforum.com), kjer izvajamo tudi brezplačno mentorstvo in nudimo pomoč vsem, ki pri takšni prehrani še nimajo dovolj izkušenj.

LAHKIH NOG NAOKROG

Avtor: Dušan Maruzzi Foto: Maja Čonč, Dušan Maruzzi

Morda se komu zdi čudno, a tudi večina dihurjev gre rada na sprehod. Njihova pregovorna radovednost izbruhne na plan in njihov odziv je nadvse zabaven.

Nekateri dihurčki potrebujejo malo več časa, da se privadijo na oprsnico, nove vonje in na okolje, a večini to uspe. Če ocenite, da se dihurček preveč boji vsega novega in da sprehodi zanj predstavljajo prevelik stres, jih raje opustite ali pa privajanje zelo upočasnite.

V začetku si je pametno določiti pot, po kateri boste hodili, in jo nekaj časa ponavljati. S tem boste dihurju dali možnost, da se privadi na novo okolje. V večini primerov se sprehodi začnejo z veliko nošenja in občasnimi krajšimi raziskovanji okolice. To lahko dopuščate nekaj časa, vsekakor pa vztrajajte na premikanju. Običajno pomaga družba drugega dihurja, ki je sprehodov že vajen, ni pa obvezno.

Kaj hitro boste ugotovili, kaj vaši zverinici ustreza in česa se boji. Tako boste lahko prilagajali sprehode na način, da bo vaš dihurček kar najbolj užival. Običajno se najraje gibljejo tako, da imajo zavarovan en bok. Kot naročena je ograja, plitev jarek ali pa živa meja. Nadvse radi se zakopljejo v krtino ali pa raziskujejo po grmovju.

Večino dihurčkov lahko navadimo na urbano okolje, kjer je več ljudi. Je pa v takem okolju več pritiska na vas, lastnike, kar je lahko precej moteče.

Zavedajte se, da vas bodo v urbanem okolju mimoidoči ogovarjali in spraševali, kakšno nenavadno žival vodite na povodcu. Pričakujete lahko tudi komentarje in "razlage", ob katerih včasih ne veš, ali bi se smejal ali kar zjokal. Vsak lastnik, ki je dihurja že kdaj sprehajal, ima na zalogi kakšno zgodnico, izviren komentar ali celo poduk s strani staršev o tem, katera žival je to. Redno boste poslušali o vidrah, podlasticah in mačkah, zagotovo boste slišali tudi kakšno pripombo o hrčkih ali morskih prašičkih, imeli pa smo priliko slišati tudi že, da je na drugem koncu povodca opica, kača ali celo želva.

Nekateri dihurčki so pravi »pozzerji« in jim pozornost vseh ljudi godi. Drugi imajo raje svoj mir, zato pri izbiri poti za sprehode in pri rokovanju tujcev z dihurjem upoštevajte karakter in socializiranost svojega kosmatega prijatelja.

V urbanem okolju moramo biti tudi bolj pozorni na ljudi, ki kaj hitro spregledajo dihurčka na pločniku, promet in seveda druge živali, predvsem pse.

Dihurčki se z veseljem sprehajajo tudi pozimi, morda se bodo le večkrat odločili, da se pogrejejo v naročju. Zabavno jih je opazovati pri »potapljanju« v snegu.

Bolj pazljivi pa bodite v poletnih mesecih in ob toplem vremenu, saj dihurji zelo slabo prenašajo visoke temperature, zato se v vročini izogibajte sprehodom. Raje izberite del dneva, ki je hladnejši, se na sprehod podajte v zavetje gozda ali pa ob res hudi vročini ostanite doma, v hladnem stanovanju. NIKOLI jih ne puščajte v neklimatiziranem avtomobilu. Zrak v avtomobilu se že v nekaj minutah lahko segreje krepko nad trideset stopinj, kar je za dihurja (in druge živali) lahko usodno.

NEVARNOSTI

Zavedati se moramo tudi nevarnosti, ki so prisotne v zunanjem okolju.

Dihurček se ob naši nepazljivosti kaj hitro izmuzne iz oprsnice. Da bi to preprečili, naj se oprsnica kar najtesneje prilega dihurčku. Pazite tudi na gibanje dihurja, ko je na tleh. Najlaže se reši oprsnice, kadar začne zategovati vrstico ob vzvratnem gibanju. Prav tako se lahko izmuzne, ko ga imamo v torbi, žepu ali v kapuci.

Še resnejša nevarnost pa so psi, ki jih lastniki nimajo na povodcih. Že res, da mnogi psi dihurja ne bi napadli, a se na to ne zanašajte. Tudi če je pes na povodcu in opazite, da je nemiren, dihurčka raje dvignite. Takšna srečanja so lahko stresna za obe živali. Pravzaprav bi odsvetovali kakršno koli bližnje spoznavanje dihurja z nepoznanim psom. Dovolj je en sam ugriz, da je konec lahko zelo nesrečen.

Pozorni pa moramo biti tudi na ostale sprehajalce. Vse preveč radi »gledajo« dihurčka z rokami namesto z očmi. Ker večina naših dihur-

jev ni cepljena proti steklini, se tudi nedolžen ugriz – predvsem zaradi birokracije in zakonodaje, ki določa ravnanje ob ugrizu živali – lahko kaj hitro spremeni v nočno moro.

Sprehodi z dihurji so običajno zabavni, predvsem pa so koristni zanj kot tudi za nas. Upam, da se boste pogosto odpravili na sprehod in da boste pri tem uživali.

OPREMA

Dihurčka na sprehodu opremimo z oprsnico, ki mora biti dovolj tesna, da se zverinica iz nje ne izmuzne.

Uporabite lahko kakršenkoli povodec, klasičnega ali raztegljivega. Pri izbiri raztegljivega (npr. Flexi) bodite pozorni, da je vzmet dovolj šibka, da povodec dihurčka ne bo preveč oviral pri gibanju. Predlagamo tudi, da obstoječi karabin zamenjate, saj se kaj hitro lahko zgodi, da ga dihur pri vijuganju med grmovjem odpne.

Dihurčki tudi na sprehodih potrebujejo občutek varnosti. V ta namen jim je dobro ponuditi kraj, kamor se lahko skrijejo. Pozimi so to lahko kapuce ali žepi puloverjev, poleti pa manjše torbe ali malhe. Važno je, da dihur ve za to mesto, tudi če ga ne uporablja.

Na daljše sprehode je dobro vzeti tudi vodo in nekaj briketov ali posladkov. Vodo lahko shranite v manjšo plastenko s širokim pokrovčkom, ki ga uporabite za pitje.

V primeru, da se je na sprehod potrebno odpeljati z avtomobilom, naj dihurčki vožnjo preživijo v transportni kletki. Tako bo vožnja precej bolj varna in za kosmatinca tudi bolj udobna.

Preden se s z dihurjem podate na raziskovanje zunanjega sveta, poskrbite za cepljenje proti pasji kugi. Dihur se v zunanjem okolju namreč lahko okuži z omenjenim virusom, okužba pa je za necepljene dihurje večinoma usodna. Svetujemo tudi, da dihurja redno tretirate proti zajedavcem.

Levo: Predlagamo tudi, da obstoječi karabin zamenjate, saj se kaj hitro lahko zgodi, da ga dihur pri vijuganju med grmovjem odpne.

NE SKUHAJTE JIH!

Toplotni udar

Avtorica: Maja Čonč Foto: Maja Čonč

Poletje je v polnem zamahu in poleg sodijo tudi visoke dnevne temperature. Že ljudje jih včasih težko prenašamo in si pri tem pomagamo z najrazličnejšimi načini ohlaiditve, še težje pa je v tem času našim kosmatim prijateljem.

Dihurji so zelo občutljivi na visoke temperature in lahko hitro poginejo zaradi posledic pregrevanja organizma. Dihurji se ne potijo, tako kot se ljudje, hladijo se lahko le z dihanjem skozi odprta usta in s stikom s hladno površino. Vendar to žal ni najučinkovitejši način za ohlajanje. Če je dihur le pičlih deset minut izpostavljen temperaturam okoli 32 °C, lahko že pogine zaradi posledic toplotnega udara. Visoka vlažnost seveda vse le še poslabša.

Pri temperaturah nad 25 °C dihurjev ne vodite na sprehode in pazite, da niso nikjer neposredno izpostavljeni soncu ali vročini. Če jih v vročih dneh vozite v avtomobilu, je dobro, da ima klimatsko napravo, drugače pa v njihov boks položite steklenico zamrznjene vode, ovito v brisačo. Enako velja za stanovanjske prostore – v vročih dneh vključite klimatsko napravo ali pa dihurje namestite v najhladnejši del stanovanja (običajno je to kopalnica). Vedno poskrbite tudi, da imajo živali na voljo dovolj sveže vode za pitje.

Toplotni udar ali vročinska kap nastopi zaradi pregretja organizma. Zaradi visokih temperatur okolja telo ne more oddajati odvečne toplote, nevarno pa se zvišata telesna temperatura in krvni tlak. Če se dviganje telesne temperature nadaljuje, nastopijo šok, odpoved nekaterih notranjih organov, notranje krvavitve, izguba zavesti in smrt.

V primeru, da do toplotnega udara vendarle pride, skušajte živali postopno znižati telesno temperaturo in se takoj povežite z najbližjim veterinarjem. Žival najprej čim hitreje umaknite s sonca oz. z vročine.

Če je žival pri zavesti, ji ponudite vodo za pitje (vanjo lahko vmešate pripravek za nadomeščanje elektrolitov). Če je žival brez zavesti, ji tekočine nikakor ne vlivajte v gobček na

V toplejših dnevih živali ne puščajte v zaprtih avtomobilih, niti za samo »par minut«, da skočite v trgovino!

Kljub stalnim opozorilom smo vsako leto priča zgodbam o živalih ali majhnih otrocih, ki jih neodgovorni lastniki oz. starši pustijo zaprte v parkiranih avtomobilih.

Čeprav je avto parkiran v senci, se v toplih dneh njegova notranjost izredno hitro segreje in temperatura zraka v njem je v nekaj minutah lahko za več kot deset stopinj višja od tiste v okolici. Tudi odprta okna temperaturo v razbeljenem avtomobilu znižajo le za nekaj stopinj.

Zunanja temperatura zraka (°C)	Temperatura zraka v avtomobilu (°C)	
	Po 10 min	Po 30 min
21	32	40
24	34	43
27	37	46
29	40	48
32	43	51
35	46	54

Znaki vročinskega udara so:

- pospešeno plitvo dihanje (običajno z odprtim gobčkom), hropenje;
- temnordeč jezik (v skrajnih primerih tudi modrikast), živordeče ali bledikaste sluznice;
- koža je vroča na otip;
- nepravilen, šibek srčni utrip;
- slinjenje;
- bruhanje in driska (lahko krvava);
- utrujenost, vrtoglavica, mlahavost;
- nekoordiniranost, predvsem v zadnjem delu telesa, izguba zavesti;
- mišični krči, koma, smrt.

silo, saj se lahko zaduši. Predele telesa, ki niso pokriti z dlako, oziroma kjer je dlake manj (trebuh in blazinice), zmočite s hladno, vendar ne mrzlo vodo! Na blazinice na šapah lahko nanese sredstva, ki vsebujejo alkohol (sredstva za razkuževanje), ta namreč pospešujejo izparevanje in s tem hlajenje, lahko pa šape tudi drgnete tudi z ledenimi kockami. Živali ovijte telo z vlažno brisačo ali pa jo položite v mlačno vodo, pri čemer ji držite glavo nad gladino, da ne vdihne vode oziroma da se ne utopi.

Zelo pomembno je, da temperaturo znižujemo postopoma – pri prehitrem ohlajanju lahko pride do šoka, posledice tega pa so lahko enako usodne.

Pomembno je tudi, da temperature ne znižujemo v predelu glave oz. vratu. Osrednji center za termoregulacijo, ki nadzira procese v primeru spremembe telesne temperature, se namreč nahaja v možganih. Če ohladimo glavo, regulacijski center ustavi mehanizme za zniževanje temperature, čeprav je temperatura v preostalih delih telesa še vedno previsoka.

Opisane metode za zniževanje telesne temperature lahko uporabite tudi takrat, ko je visoka telesna temperatura posledica infekcijskih obolenj (gripa ipd.).

V vsakem primeru pa žival čim prej odpeljite k veterinarju, kajti pri pregretju organizma so pogoste komplikacije poškodbe in odpoved notranjih organov. Veterinar bo ocenil posledice in predpisal ustrezno terapijo, ki jih bo zmanjšala.

DIHURJI IN KAMPIRANJE

Kampiranje z dihurji vam odsvetujemo iz več razlogov. Eden od njih je zagotovo ta, da bomo na taborjenju težko zagotovili primerno temperaturo, tudi če šotor postavimo v senco. Drugi razlog je velika verjetnost, da nam bo dihur pobegnil, saj šotora ne moremo primerno zavarovati. Tudi če dihurja namestimo v kletko, vedno obstaja nevarnost, da bo mali Houdini našel pot iz nje.

Če se odpravljate na taborjenje, torej raje najдите primerno varstvo za svojega kosmatinca, ki se bo med tem, ko boste vi uživali v petju škržatov in šumenju borovcev, hladil v klimatiziranem stanovanju.

NEKAJ PREDLOGOV KAKO JIM LAHKO OLAJŠAMO VROČE DNI:

1. Peljimo jih na sprehod v hladen in senčen gozdček. Sprehod omejimo na zgodnje jutranje ali poznejše večerne ure, ko temperatura ozračja že nekoliko pade.

2. V vročih dneh vključimo klimatsko napravo. Če je nimamo, dihurja preselimo v hladnejši del hiše. Pri hlajenju zraka si lahko pomagamo tudi z ventilatorjem, ki pa naj ne bo usmerjen neposredno v kletko.

3. V kletko lahko položimo zamrznjeno plastenko vode, ki jo ovijemo v brisačo.

4. Na dno kletke lahko položimo nekaj keramičnih ploščic, na katerih bo prijetno hladno.

5. Ponudimo mu mesni sladoled.

Recept za en pladenj ledenih kock:
110 g piščančjega ali puranjega mesa

15 g jetrc
25 g srčkov
1,5 dcl vode
¼ zmlate jajčne lupine

Vse sestavine stremo v mešalnik in zmeljemo v gladko maso.

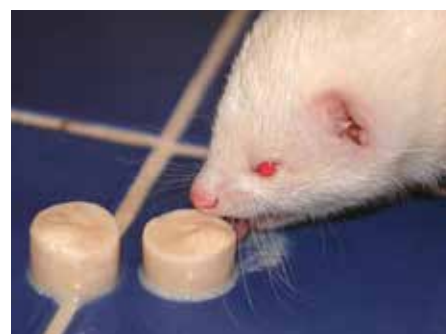
Mesni »smoothie« prelijmo v pladenj za pripravo ledenih kock in ga čez noč postavimo v zamrzovalnik. V vročih dneh lahko serviramo kar zamrznjeno.

Če sestavin nimamo pri roki, lahko kupimo že pripravljene zamrznjene surove obroke za mačke in dihurje, ki so pakirani v obliki majhnih medaljončkov.

6. Uredimo mu bazenček. To je lahko pravi bazen ali potoček, lahko pa mu osvežitev pripravimo kar doma. V plitvo posodo (lahko je to spodnji del pokritega stranišča ali dno kletke) natočite mlačno vodo. Okolico bazenčka dobro prekrijte z brisačami, v katerih se bo dihur po namakanju osušil, preprečile bodo pa tudi poplavo v stanovanju.

Za popestritev lahko v bazenček dodate tudi različne igrače ali kakšen kamen.

Opozorilo: dihurja nikar ne silite v vodo, če se je boji, najprej natočite samo toliko vode, da si bo omočil tace.

KAKŠNO IGRAČO IZBRATI?

Avtorica: Tjaša Žižek Foto: Tjaša Žižek

Da dihurju ne bo dolgčas, ne potrebujemo prav veliko. Zadovoljni bodo že z novo kartonasto škatlo, s šumečo plastično vrečko, ki smo ji odrezali ročaje, umazano nogavico ali vašo roko. Nobena nova stvar pa ne bo prav dolgo zanimiva, saj imajo odličen spomin. Vsega se bodo hitro naveličali in še včeraj nova igrača bo jutri le stara šara. Zato bomo ves čas na misli, kako popestriti dihurski vsakdan.

Prav ste slišali. Ker so zelo inteligentna bitja, ki uživajo v novih izzivih, smo mi tisti, ki jim moramo ustvariti zanimivo okolje. S tem jih bomo spodbudili k igri, raziskovanju in socializaciji. Tako bodo zdravi, pametnejši in zadovoljnejši, kar jim bo poleg prave prehrane in nege omogočilo srečno in dolgo življenje.

Ponudba igrač namenjenim prav dihurjem, je zelo majhna. Po večini se poslužujemo tistih za mačke. Zanimivi so jim tuneli, žogice, igrače na palici, plišaste igrače itd.

Pri izbiri materiala pa moramo biti precej previdni. Igrače iz lateksa, penaste gume, žogice, ki so kot ježki z »bodici«, so za njihove zobe premehke in verjetnost, da dihur igračo zgrize in kakšen košček poje, je velika. Tujki v prebavilih so lahko usodni. Četudi včasih niso, pa za dihurja (in lastnika) predstavljajo nepotreben stres, bolečino in velikokrat tudi razlog za drage operativne posege, ki se jim z nekaj pazljivosti lahko izognemo. Zato se pred nakupom vedno prepričajte, ali je igrača dovolj trdna, da bo kljubovala dihurskim zobem.

Prav je, da omenimo tudi piskajoče igrače. Te se nam zaradi dihurjeve reakcije na zvok zdijo zelo zanimive, pa vendar niso najprimernejša igrača za njih. Piskanje zveni podobno kot mladiči ali plen, zaradi česar večina dihurjev na zvok igrače reagira zelo burno. Igračo želijo na vsak način vzeti, se tresejo, našopirijo rep ali celo napadejo tistega, ki jo drži. Če naš dihur na piskajočo igračo reagira podobno, se teh igrač raje izogibajmo in svojega ljubljénčka ne razburjamo po nepotrebnem.

Nekateri dihurji se radi igrajo s tulci stranišnega papirja. Nekateri jih samo prenašajo naokrog po stanovanju, drugi pa (tako kot se za dihurja spodobi) vanj poskušajo zlesti. Večina vas je na internetu že videla sliko dihurja zataknenega v takšen tulec,

ob kateri ste se zabavali in smejali, a v resnici situacija ni ne smešna, ne zabavna. Dihur sicer lahko zleze v tulec po principu »če gre glava, gre tudi telo«, a razen tistih najmanjših, se v njem zataknejo. Ti kartonasti tulci so namreč preozki in zataknenemu dihurju stisnejo prsni koš, kar oteži dihanje in z nekaj smole se dihur lahko celo zaduši. Če mu dovolimo igro z tulci, jih moramo predhodno po dolgem prerezati. Tulci papirnatih brisač

so narejeni iz tršega kartona in tudi prerezani niso primerni za igro.

Da bo igra varna in zabavna, igrače redno pregledujemo in čistimo. Če so poškodovane, pa jih raje zavržimo, da se izognemo nepotrebnim težavam z obiski pri veterinarju. Tiste, za katere glede varnosti nismo popolnoma prepričani, pa uporabljamo samo pod nadzorom (plastične vrečke, manj trpežne žogice itd.).

VOZLANČKI

Avtorica: Tjaša Žižek, Žiži Glam Foto: Tjaša Žižek

S preprosto tehniko vozlanja izdelajmo novo igračo za našega kosmatinca. Recikliramo lahko star šal ali pullover iz velurja. Uporabimo lahko tudi kakšno drugo tkanino, vendar pazimo, da je dovolj trpežna (jeans, bombaž ipd.).

Za prvo igračo bomo potrebovali štiri trakove. Dolgi naj bodo 20 do 25 cm, in široki 1,5 cm (slika 1).

Trake primemo in jih na koncu zavežemo v vozle (slika 2).

Vozel položimo na mizo in trakove razporedimo, kot prikazuje slika (slika 3).

Vzamemo dva nasproti ležeča trakova in naredimo nov vozle (slika 4).

5

6

Nato primemo druga dva in naredimo nov vozle nad prejšnjim. Pazimo, da so vozli dovolj trdni (slika 5).

Postopek ponavljamo, dokler ne pridemo do konca (slika 6).

7

8

Odvečne trakove še malo skrajšamo in smo končali (slika 7).

Izdelano igračo lahko zavežemo na vrvico ali pa jo pustimo, kot je (slika 8).

1.1

1.2

Za drugo različico našega Vozlančka bomo potrebovali šest trakov (slika 1.1).

Tokrat jih bomo zavozlali na sredini (slika 1.2).

1.3

1.4

Skupaj vozlam po dva in dva trakova, dokler jih ne zmanjka. Tudi tukaj pazimo, da so vozli dovolj trdni, še posebej zadnji (slika 1.3).

In igračka je gotova (slika 1.4).

Velika podlasica ali hermelin (*Mustela erminea*)

Avtorica: Jana Habat Foto: Tomaž Bovha

V tokratni izdaji vam bomo predstavili majhno zver, ki, prav tako kot dihurji, sodi v družino kun, najdemo pa jo tudi pri nas.

Velika podlasica ali hermelin ima tipično kunjo obliko, dolgo in podolgovato telo, kratke noge, majhna ušesa in značilen kratek rep s črno konico. Po telesu je temno rjave barve, spodnji del vratu, trebuh in tačke pa so beli. Pozimi je dlaka povsem bela, le konica repa je skozi celo leto črna. Prav zaradi značilne obarvanosti pozimi je velika podlasica dobila ime hermelin. Belo krzno je bilo v krznarski industriji včasih visoko cenjeno in priljubljeno predvsem pri plemstvu, pogosto pa so hermelina upodabljali tudi v slikarski umetnosti, kjer je predstavljal simbol čistosti oziroma deviškosti.

Velika podlasica meri v dolžino od 15 do 25 cm, njen rep pa temu doda

še 3–10 cm. Teža je zelo različna, saj so samci precej večji od samic, povprečno pa se giblje med 135 in 350 g. Aktivna je predvsem ponoči in ob mraku, včasih pa tudi čez dan. Zelo dobro pleza in plava. Velika podlasica je samotarska in teritorialna žival, ki v svoji bližini ne tolerira drugih primerkov svoje vrste, še posebej ne istege spola. Izjemoma se družijo v času paritvene sezone, ali ko se samica zadržuje s starejšimi mladiči.

Hermelin je mesojeda žival, ki se v glavnem prehranjuje z malimi glodavci, vevericami, kunci, pticami in njihovimi jajci ter insekti, včasih pa tudi z ribami, plazilci, dvoživkami in nevretenčarji. Hrano išče predvsem na tleh. Je zelo dober plenilec in lahko upleni živali, ki so precej večje od nje. Plen usmrti z ugrizom v bazo lobanje in s tem povzroči zastoj dihanja. Pri preganjanju večje živali, včasih grize

tudi v druge dele telesa, ter tako žival upočasni. Sama predstavlja plen večjim zverem, kot so volk, lisica, jazbec in mačka, včasih pa tudi ujedam.

Velika podlasica ima zelo razvit voh, ki ga uporablja predvsem za lov, pa tudi za iskanje in prepoznavanje spolnih partnerjev. Dnevni vid je slabše razvit in dikromatski, kar pomeni, da zaznava samo dve primarni barvi, nočni vid pa je odličen. Pomembno čutilo predstavljajo tudi brčice, s katerimi podlasica zaznava taktilne informacije. Ob nevarnosti ali ogroženosti iz smradnih žlez ob anusu izloči močan in značilen mošusni vonj.

Samica velike podlasice je monoestrična, kar pomeni, da se pari enkrat letno, in sicer v spomladanskih mesecih, skoti pa od 4 do 7 golih in slepih mladičev. Mladiči so odstavljeni od matere po 12 tednih. V času

Zgoraj: Hermelin v poletnem kožuhu.

Spodaj: Zimski kožuh hermeline je popolnoma bel, črno obarvana ostane le konica repa.

parjenja ima samica več spolnih partnerjev, ki pa ne sodelujejo pri skrbi za zarod. Mladiči istega legla so tako lahko potomci različnih samcev. Zanimivo je dejstvo, da je gestacijska doba ena najdaljših opisanih pri sesalcih in traja kar 280 dni. To je posledica t.i. embrionalne diapavze oziroma odložene implantacije, pri čemer se oplojena jajčna celica v maternico usidra šele po nekaj mesecih. S tem se zagotovi, da se bodo mladiči skotili v ugodnih sezonskih razmerah.

V Sloveniji je hermelin uvrščen na seznam zavarovanih živalskih vrst, poleg naravnih sovražnikov pa jo ogrožata predvsem cestni promet in kemizacija kmetijstva.

Izvrstne fotografije so delo Tomaža Bovhe, posnete pa so bile na Ljubljanskem Barju. Njegovo delo lahko spremljate na različnih foto portalih in blogih:

<http://www.slo-foto.net/portfolio/pi-sofsit>

http://www.e-fotografija.com/galerija/gallery_search.php?s_avtor=tomaabo&s_userid=5517

<http://fotorepublika.com/tomaabov>

DRUŠTVO ZVERINICE

Kdo smo in kaj počnemo

Zverinice - Društvo ljubiteljev dihurjev je društvo, ki si prizadeva osveščati javnost o dihurjih in njihovih potrebah. Društvo Zverinice je prostovoljska, neprofitna in nevladna organizacija.

Ideja o društvu je zrasla, ker so dihurji v tistem času postajali vse bolj priljubljeni ljubljenci, moja spletna stran zverinice.com, ki je nastala leta 2005, pa je bila takrat edini vir informacij o belih dihurjih v Sloveniji. Sčasoma se je širil krog ljudi, ki so jih dihurji, tako kot mene, zasvojili. Klepeti in nasveti prek elektronske pošte, forumov in telefonska reševanja urgentnih vprašanj so prerasla v prava prijateljstva, ne samo človeška, tudi kosmata. Žal pa ima priljubljenost tudi drugo plat medalje, in kot se je večalo število entuziastov in navdušencev, tako se je večalo tudi število dihurjev, ki so menjali lastnike enega za drugim, takšnih, ki jim novi lastniki niso bili kos in so kot pozabljena igrača končali zaprti v kletki.

Z namenom, da bodoče lastnike in vse, ki imajo z dihurji opravka po lastni volji ali po službeni dolžnosti, čim bolje seznanimo z njihovimi potrebami in pravilno oskrbo ter z željo, da svoje znanje in informacije, ki jih imamo, posredujemo čim večjemu krogu ljubiteljev dihurjev, smo konec leta 2008 ustanovili Zverinice.

V društvu si prizadevamo za izboljšanje stanja na področju varovanja živali. To skušamo doseči z osveščanjem, informiranjem in izobraževanjem širše javnosti o belih dihurjih, da bi s tem dolgoročno preprečevali neodgovoren odnos do živali. Nudimo tudi pomoč lastnikom pri oskrbi, sodelujemo s strokovnimi javnostmi (predvsem veterinarsko) in hkrati skušamo pomagati čim več živalim, ki potrebujejo pomoč. Redno sodelujemo na različnih prireditvah, se povezujemo s sorodnimi organizacijami, tudi tistimi iz tujine, člani društva redno sodelujejo v različnih izobraževalnih oddajah, sodelovali pa

smo tudi pri spremembi zakonodaje s področja zaščite živali ipd.

Leta 2012 smo na podlagi preteklega dela in uresničevanja svojih ciljev pridobili status društva, ki deluje v javnem interesu na področju zaščite živali.

Seveda pa naše delo ni samo resno in izobraževalno, zelo radi se družimo med seboj tudi na kakšnem pikniku, sprehodu ali srečanju. Član društva lahko postane vsak, ki si želi sodelovati pri društvenih aktivnostih (osveščanje javnosti o dihurjih, prodaja društvenih izdelkov na stojnicah, sodelovanje v društvenih projektih, začasno nameščanje dihurjev ipd.) ali pa z včlanitvijo kot podporni član le simbolno podpreti naše delo.

Ker je društvo neprofitno in prostovoljno, smo vedno veseli vsakega prostovoljnega prispevka in časovnega vložka naših članov in simpatizerjev. S finančnimi sredstvi, ki jih pridobimo z donacijami ali društvenimi aktivnostmi predvsem pokrivamo stroške oskrbe dihurjev, ki so ostali brez doma.

Tudi posvojitev dihurja, ki s pomočjo našega društva iščejo nov dom, je oblika pomoči. Žal je težava brezdomnih dihurjev tudi v Sloveniji vedno večja, zato s svojim znanjem in pomočjo pri nastanitvah sodelujemo z zavetišči za brezdomne živali, pomagamo pa tudi dihurjem, ki jih lastniki iz takšnih ali drugačnih razlogov ne želijo ali ne morejo več imeti. Vsi dihurji, ki se oddajajo s pomočjo našega društva so veterinarsko pregledani in zdravi, tretirani proti parazitom, cepljeni proti pasji kugi, mikočipirani in kastrirani (v kolikor niso, je to posebej navedeno).

Nekateri dihurji so iz takšnih ali drugačnih razlogov težje posvojljivi ali pa jim nove nastanitve ne iščemo, vseeno pa potrebujejo našo pomoč. Gre predvsem za starejše dihurje, dihurje, ki imajo zdravstvene težave in tiste, ki (še) niso dovolj socializirani.

Avtorici: Maja Čonč, Špela Petkovšek

Nekateri pa, čisto enostavno, samo zelo dolgo iščejo svoj dom. Takim dihurčkom lahko pomagate s posvojitvijo na daljavo. Iz doniranih sredstev bomo krili njihovo veterinarsko oskrbo, stroške kvalitetne hrane in drugih stvari, ki so potrebne za srečno življenje.

*Vse prostovoljne prispevke lahko nakažete na:
SI56 1914 0500 8678 066 (Deželna banka Slovenije d.d.) ali pa nas obiščete na eni od prireditev in v našo skrinjico prispevate kakšen evro. Lahko tudi kupite naše izdelke kot so majice, značke, magneti ipd. in s tem pripomorete k pomoči dihurjem.*

DIHURJI V NAŠI OSKRBI

JIMMY

15. novembra 2015 se nam je pridružil štiriletni Jimmy. Najden je bil v naravi, na Koroškem.

Ob najdbi je bil okužen z ušesnimi garjami, imel je polomljene zobe, prisotna pa so bila tudi odstopanja pri ledvičnih parametrih. To vse seveda ni bilo le posledica "izleta" v naravo, ampak kazalec neprimerne oskrbe. Ušesne garje in vneta ušesa smo pozdravili, stomatologinja mu je odstranila pet polomljenih zobkov in kljub temu, da se morda sliši boleče, se brez teh poškodovanih zob počuti mnogo bolje (in ja, lahko tudi grize ☺).

Ob prihodu k nam je bil Jimmy zelo umirjen, kmalu pa je pokazal svoj pravi karakter in tudi to, da zna kar "lepo" ugrizniti. Z vsakodnevnim delom in vztrajnostjo, se je počasi pokazal napredek. Jimmy je danes pravi mali razvajenec in ne grize več. Družbo mu delata dva samčka, s katerima se je po karanteni takoj spoprijateljil. (BŽB)

DIDI ZVERINIŠKA

Didi Zveriniška je v oskrbo Društva prišla iz družine, ki se je v njeno dobro za to odločila s težkim srcem. Pri prevzemu je kazala malo nervoze in iz strahu nekajkrat opozorilno šavsnila, a ne preveč. V prejšnjem domu je imela lastno sobo z veliko kletko, a je bilo zaradi nove službe in novega družinskega člana vse manj časa zanjo.

Stara je dve leti, kastrirana in socializirana, hitro se naveže na človeka in poišče zavetje, kadar se ustraši. Zdravstveno stanje je odlično, ušeska čista, tako da je le preventivno dobila sredstvo proti zunanjim parazitom, cepili smo jo proti steklini in čipirali. V register je vnesena kot Didi Zveriniška, na ime nove posvojiteljice, Jasmine.

Hranjena je bila z eno od manj kvalitetnih hran za dihurje, vendar pri menjavi hrane ni bilo večjih težav. Z veseljem se sladka z jetrci, srčki in jajci. Zelo rada ima malt pasto in gumijaste igrače, je radoživa in energijska bombica. Rada ima vodo in uživa v igranju skrivalnic.

Didi je po dvotedenskem bivanju v moji oskrbi odšla v novi dom, kjer bo 1 teden "na preizkušnji", nato pa bo ostala za stalno. S seboj je dobila kletko z opremo, prenosni boks in ustrezno hrano.

Zanimanja za svežo hrano ali račjo juhico pri meni ni pokazala, je pa z veseljem zmazala celo jajce, kar bo praksa tudi pri novi lastnici. Tam biva v pritličnem stanovanju, v mirni ulici na obrobju mesta, z mačjo cimro in novo lastnico Jasmino. (DS)

FILIP IN ZALA

Pred dobrim letom je k nama prišel prisrčen trileten dihurški parček, ki je živel nekje na Koroškem. Ob prihodu se jima je zelo poznalo, da sta večino življenja preživela v kletki. Kregala sta se za hrano in spuščala pline veselja, ko sta bila spuščena po stanovanju.

Najprej sva jima ponudila začasni dom, ki je kasneje prerasel v stalnega. Kakšnih posebnih zdravstvenih težav ob prihodu nista imela.

Filipa muči očesna mrena, ki jo redno spremljamo. Zala pa je imela težave s socializacijo, saj ni bila vajena rokovanja, in je od strahu grizla. Vendar ni trajalo dolgo, da se je navadila na naju in nama začela zaupati. Sedaj se že prav lepo pocrklja in igra. Filip pa je tako ali tako že od samega začetka zelo nežen fant, ki obožuje sprehode. Ponuditi dom in lepo življenje takšnemu parčku, je bila čast in veselje. Ne zapuščajte svojih živali.

Preden se odločite zanjo, dobro premislite, če ji lahko nudite dom za vedno. (TŽ)

LEIA IN GUCCI

Gucci in Leia sta starejši dihurški dami, ki sta letos prišli v našo oskrbo zaradi selitve bivšega lastnika v tujino.

Gucci je temnejša in malo mlajša, stara je šest let, Leia pa je sedemletna "blondinka" s kupom zdravstvenih težav. Že pred prihodom k nam so bile ugotovljene spremembe na vrani, ki bi lahko bile rakave, bila je tudi precej shujšana, slabokrvna, utrujena in izgubljala je dlako. S spremembo prehrane (na izključno mesno prehrano z dodatkom vitaminov) smo stanje nekoliko popravili. Zdaj je, svojim letom in težavam, ki jo pestijo, navkljub prav poskočna dihurška gospa. Gucci je imela ob prihodu nekaj težav s prilagajanjem na novo okolje in potrebovala sem kar nekaj časa in vztrajnosti, da se je popolnoma sprostila, mi začela zaupati in se igrati z menoj. (MČ)

STARK

Sredi junija smo po nočni "intervenciji" sprejeli v oskrbo osirotelega mladička, starega približno tri tedne. Najditelji se z mladičem, ki potrebuje hranjenje na tri ure – tudi ponoči – niso najbolje znašli in so se k nam obrnili po pomoč. Dogovorili smo se, da ga zjutraj odpeljejo v bližnjo veterinarsko ambulanto, kjer so mu nudili najnujnejšo oskrbo in zanj poskrbeli, dokler nismo uspeli najti prevoza z drugega konca Slovenije.

Razen tega, da je bil poln klopov, je bil mladiček ob sprejetju v presenetljivo dobrem stanju in ob pravilnem hranjenju se zelo lepo razvija. V trenutku, ko tole pišem, je star malce več kot 30 dni in ravno danes je odprl obe oči (mladiči so do nekaj tednov po kotitvi slepi, gluhi in povsem odvisni od mame).

Ko bo dovolj star, bomo poskrbeli za zaščito proti zajedavcem, cepljenje proti pasji kugi in mu poiskali najboljši možen dom.

Še enkrat se za pomoč pri njegovi oskrbi zahvaljujemo ekipi z Veterinarske postaje Gornja Radgona in podjetju Rolgraf, ki nam je pomagalo pri prevozu do Ljubljane. (MČ)

STINKI

Stinki je bil najden v okolici Grosuplje. Najditelj je o najdbi obvestil pristojno zavetišče, oglasi o najdenem dihurju so bili objavljeni tudi na najbolj poslušani postaji v tem delu Slovenije, Radiu Zeleni val. Ker se lastnik v predpisanem roku 8 dni ni javil, bo Stinki v iskal nov dom.

Za veterinarsko oskrbo smo v Društvu poskrbeli že takoj po najdbi, v kratkem pa ga čakata tudi kastracija in cepljenje.

Star je približno dve leti in je zelo prijazen, tako da je primeren tudi za nekoga, ki nima veliko izkušenj z dihurji. Kot običajno, bi želeli, da gre v dom kjer bo imel družbo drugega dihurja, ni pa to pogoj. (MČ)

EROS & HERA ZVERINIŠKA

Eros in Hera sta ljubek parček, stara okoli 4,5 let. Preden sta prišla v našo oskrbo, sta bila eden od parov za nenadzorovano produkcijo mladičev. Ker pa nista bila »dovolj plodna«, so ju oddali v posvojitev.

Dihurčka sta dokaj umirjena, a radovedna, crkljiva in navihana. Oba se bojita dvigovanja, ko pa sta enkrat v naročju, se počutita varna in sproščena. Povodca in oprsnice nista vajena, se ju pa ne branita. Eros je droben, nežen samček, Hera pa dokaj velika za punco in precej navihana za svoja leta.

V kletki spita predvsem na tleh (še nista spoznala namen visečk), rada imata tunele, Hera pa zelo rada reciklira prazne plastenke. Sta čista, rada raziskujeta in pospravljata obutev.

V Društvu smo poskrbeli za veterinarsko oskrbo, kastrirali Erosa, Hera pa je dobila hormonsko injekcijo za prekinitev gonitve in bo kastrirana v kratkem. Pred oddajo bosta tudi mikročipirana in cepljena.

Iskala bosta skupen dom. (DS)

SPET DOMA - Spoon, Lu in njuna prijatelja

Avtorica: Nena Miloš Foto: Nena Miloš

Spoonsva sva posvojila preko Društva, ko je bil star leto in pol. Imel je respiratorne težave, kronično pljučnico, zato je bil pred iskanjem novega doma nekaj časa na zdravljenju. Njegovo zgodbo sva spremljala od začetka, in takoj, ko sva videla, da je dovolj zdrav, da gre v nov dom, sva poklicala in se dogovorila za srečanje. Takrat sva imela skoraj eno leto starega dihurja Smokija, zato je tudi on šel z nama, da vidimo, kako se bosta razumela. Z njegove strani je bila to ljubezen na prvi pogled pa tudi njuno srečanje je bilo uspešno. Že naslednji dan po prihodu domov se je Spoon stisnil k Smokiju in zaspal ob njem. Od tistega dne dalje sta neločljiva. Spoon je potreboval dobro leto, da se je povsem sprostil in začel uživati.

Je nežen, prijazen in pravimo mu 'vrtnarček', ker zelo rad stopiclja po travi ter je vedno zraven, če kdo kaj dela na vrtu. Ko je pri volji, si vzame čas za čohljanje, drugače se mu pa neprestano nekam mudi. Zdaj gre počasi proti 6. letu starosti, vse bolj so opazne bele dlačice in postal je bolj umirjen. Ko se prebudi, se najraje valja po kavču in čohlja, zlasti po glavi. Rad se nastavlja fotoaparatu – lahko bi rekla, da je pravi fotomodel. Čez dan pospravlja igrače in jih razporeja celo po barvi. Za vsako vrsto igrače ima določen kotiček za shranjevanje. Smoki mu vsake toliko kakšno

ukrade, vendar Spoon to hitro opazi in jo pospravi nazaj na svoje mesto. V njunem odnosu ima Spoon namreč glavno besedo. Vodo naravnost obožuje. Najraje čofota v bazenčku ali pa se igra s cevjo za tuš in hodi čez njo, da ga vodni curek žgečka po trebuščku.

Poleg njiju imamo še dva dihurčka, s katerima se Spoon brez težav razume – Otta in Luja. Slednjega smo leto kasneje prav tako posvojili preko Društva, ko je bil star slaba štiri leta. Ob sprejemu je imel povišane ledvične parametre v krvi, kar smo morali na začetku spremljati pri veterinarju. Prvotno je zaupal zgolj meni in potreboval je kar nekaj časa, da je začel zaupati še ostalim članom družine.

Tudi igrati se ni želel kaj dosti, oziroma je bilo videti, kot da se niti ne zna. Ustrašil se je vsakega nenadnega giba in zvoka ter se v istem trenutku skrnil. Sedaj je star šest let in ima prav poseben značaj. Je izjemno živahen, nežen, prijazen, ubogljiv in zelo rad se crklja. Odkar je pred dobrim letom dobil prijatelja Otta, ki je štiri leta mlajši od njega in izredno živahen, se je pomladil in še bolj sprostil. Pred njegovim prihodom je bil z ostalimi dihurji zelo plah ter takoj stekel k meni v naročje in godrnjal. Zelo rad deli poljubčke in najljubša so mu jutra, ko gre lahko pred hišo, kjer veselo gaga in skače po travi, kot bi bil na vmeteh. Z Ottom se najraje igra na kavču ali na postelji, kjer se valjata in skrivata pod odejami. Budilke zjutraj ne potrebujemo, saj to vlogo prevzame Lu. Navsezgodaj gre v cev in praska, dokler nas ne zbudi. Ne mara pa vožnje v transporterju, saj mu ta predstavlja velik stres, pa čeprav si ga deli z Ottom, zato se pestuje v naročju, med tem ko njegov prijatelj mirno spi v viseči mreži.

Družili so se: Špela Petkovšek, Jana Habat, Dušan Maruzzi in Maja Čonč

DRUŽENJE PRED PLEZALNIM CENTROM

V maju 2015 smo člani društva Zverinice organizirali druženje pred Plezalnim centrom v Ljubljani. Osrednjo vlogo na dogodku je imela igralnica, kjer se je zbralo kar lepo število dihurčkov, ki so s svojimi vragolijami zabavali prisotne. Poleg članov društva je svojo radovednost in navdušenje nad dihurji potešilo tudi nekaj mimoidočih. Dihurčki so uživali v igralnici, lastniki pa smo čas izkoristili za prijetno druženje ter izmenjavo dragocenih izkušenj in nasvetov.

DIHURSKI PIKNIK

Septembra 2015 smo člani društva Zverinice organizirali piknik z dihurji, ki je potekal na prekrasnem prostoru za piknik v Zasavju. Zbralo se je kar lepo število ljubiteljev dihurjev tako člani društva, kot tudi nekaj drugih »dihurjeljubcev« in seveda naši dihurji.

Dihurji so se lahko poigrali v igralnici ali pa se malo sprehodili, mi pa smo v prijetnem vzdušju tudi kaj pojedli in poklepetali – seveda o naših zverinicah. Organizirali smo tudi srečelov z lepimi nagradami.

Organizacija piknika je v načrtu tudi za letošnje poletje. Pridružite se nam z ali brez svojih dihurjev. O datumu vas bomo obveščali na naši Facebook strani (facebook.com/zverinice) in v Facebook skupini Zverinice.

Foto: Goran Skok

ANIMIRANI FILM

Novembra 2015 smo z Animateko Slon sodelovali pri izvedbi delavnice animiranega filma za otroke na temo domačih ljubljencev.

IZREDNO smo navdušeni nad obema izdelkoma, ki sta nastala: nad zgodbo o dihurčku Ioreku in kratkim filmom o oskrbi kuncev, kjer je sodelovala kunčica Mili.

Da v svojem navdušenju nismo pristranski, pove dejstvo, da sta se oba filma uvrstila v tekmovalni program otroškega animiranega filma v Varaždinu.

Dvajseti BIOEXO

Društvo Zverinice je tudi letos sodelovalo na razstavi eksotičnih živali Bioexo. Razstava je potekala od petka 22. 4. do nedelje 24. 4. 2016. Trije dnevi razstave so bili precej naporni, tako za manekene kot tudi za njihove »nadzornike«, saj je bil jubilejni, dvajseti Bioexo rekordno obiskan. Dihurji so bili utrujeni od vsega božanja, igranja z drugimi kosmatinci in razkazovanja svoje divje narave.

Foto: Nika Janežič

Obiskovalci so lahko dihurje pobožali, se z njimi slikali, nekateri pa jih tudi povohali in se prepričali, da rek »smrdiš kot dihur« ne velja povsem. Člani smo odgovarjali na vsa mogoča vprašanja in tako obiskovalce o teh živalih tudi kaj naučili.

Če ste zamudili letošnji spomladanski Bioexo, nas lahko obiščete jeseni.

“X × 6 NOG V ARBORETUMU”

Začetek maja smo organizirali sprehod z dihurji “X × 6 nog v Arboretumu”. Ni nas bilo prav veliko – zgolj štirje dihurji in sedem spremljevalcev, kar je - pomenilo 30 nog. Vseeno pa smo tako človeški kot tudi dihurski pohodniki uživali. Kot je običaj pri takih dogodkih, smo nedeljsko popoldne popestrili še marsikateremu drugemu obiskovalcu Arboretuma, nekateri so sploh prvič imeli priliko videti dihurja.

Foto: Erik Žunec in Maja Čonč

KNJIGA DIHURLANDIJA

3. junija 2016 smo bili vabljeni na predstavitev knjige avtorja Braneta Mozetiča in ilustratorja Andreja Brumen Čopa Dihurlandija. Dogodka v Škucu sta se udeležila Fleka von Schausenberg in Pepsi McCuddly. Kdo pravi, da dihurji niso ljubitelji kulture?

NAPOVEDNIK

11. september, 9h:
SEJEM ZA LJUBITELJE ŽIVALI
Češminov park, Domžale (v primeru slabega vremena bo prireditev prestavljena na 18. september)

11. september, 10h
NORI NA KOSMATINCE
Mostec, Ljubljana

21. **BIOEXO**
Običajno je jesenski sejem v septembru, za točen datum spremljajte našo FB stran

DRUŠTVENI PIKNIK
Septembra, za točen datum spremljajte našo FB stran

5. 11.
INTERNATIONAL FERRET SHOW GERMANY WINTER 2016
Bad Essen, Nemčija. Več info na: <http://frettchenfreunde-osnabrueck.de>

26. 11. ali 3. 12.
RAZSTAVA DIHRUJEV NA NIZOZEMSKEM

December 2016
RAZSTAVA DIHRUJEV V BUDIMPEŠTI

18. februar 2017
MEDNARODNA RAZSTAVA DIHRUJEV V BRNU
Brno, Češka.

MEDNARODNA RAZSTAVA V PRAGI

Avtorica: Maja Čonč Foto: Maja Čonč

Diplomi, rozetki in pokal za 1. mesto med mladimi black sable samci in za tretje mesto med vsemi mladimi samci.

Konec februarja sva se z Gusztavom udeležila mednarodne razstave dihurjev v Pragi. Za oba je bila to prva tovrstna in pozitivna izkušnja.

Sama nikoli nisem bila navdušenec nad pasjimi ali mačjimi razstavami, a slike z razstav dihurjev so precej drugačne kot tiste, ki jih imamo pred očmi ob omembi pasje razstave. Nobenega lišpanja, pudranja in pentelj ni na njih.

Razstave so med lastniki dihurjev v ZDA, Skandinaviji, pa tudi drugod po Evropi kar precej popularne. Tako kot pri razstavah psov in mačk, se jih tudi lastniki dihurjev udeležujejo z različnimi nameni.

Nekaterim je predvsem do druženja z drugimi lastniki, drugi zadeve jemljejo »smrtno resno« in zbirajo šampionate, tretji pa tja zaidejo predvsem iz radovednosti.

Na naših koncih razstav dihurjev ni, najbližji se odvijajo v Budimpešti (običajno konec leta), na Češkem (začetek leta), v Nemčiji (konec leta) in v Italiji.

Sama sem se razstave udeležila predvsem zato, ker sem želela, da Gusztav opravi vzrejni pregled, da ga zopet vidi njegova vzrediteljica in da mi še kdo, ki se na to spozna, potrdi, da imam res najlepšega dihurja :).

Začelo se je doma – najprej sem se morala predvsem pozanimati, kaj za

razstavo potrebujem in kako moram dihurja pripraviti. Na moje olajšanje pri dihurjih ni potrebno nič drugega kot kopanje, čiščenje ušes in krajšanje krempljev nekaj dni pred razstavo.

Poleg potnega lista, cepljenja proti steklini in mikročipa, ki ga dihur potrebuje za prehod meje, sem morala poskrbeti še za primerno velik transportni boks, hrano za nekaj dni, plenične podloge za iztrebljanje in ogrado za samo razstavo. Prijavo pa sem opravila kar prek interneta.

Razstava v organizaciji Češkega združenja vzrediteljev dihurjev (SCHF) je potekala v eni od praških osnovnih šol. Prostovoljci so telovadnico za dva dni spremenili v razstavní prostor, dihurski agility poligon in

Pogled na razstavni prostor. Kar precejšnja "gužva".

Sodnici Livia Szabo in Krisztina Ferenc med ocenjevanjem.

prostor za druženje.

Ob prihodu je veterinar preveril cepljenja, odčital mikročip, pregledal ušesa za ušesne garje in za vsakega dihurja presodil, ali je primeren za udeležbo na razstavi.

Prijavljeni dihurji so bili razdeljeni v več kategorij. Glavne kategorije so bile: nekastrirane, kastrirane in mlade (kotene v letu 2015) samice, nekastrirani, kastrirani in mladi (koteni v letu 2015) samci, senoirji in »pet« kategorija. Vsaka od teh pa je bile nadalje razdeljena še v sedem barvnih podkategorij: sable, black sable, rjavi, albino, mitt (to so tisti s »štumfki«), drugi vzorci, solid in angora. Gusztav je bil prijavljen v kategorijo mladih samcev, black sable. Vseh prijavljenih dihurjev je bilo kar 124.

Ocenjevanje se je začelo po urniku. Sodnici Livia Szabo in Krisztina Ferenc sta obe dolgoletni vzrediteljici in prihajata z Madžarske. Vsaka je sodila po nekaj različnih kategorij, ki sta si jih razdelili tako, da nobena med ocenjevanimi dihurji ni imela dihurjev iz svoje vzreje.

Ocenjevanje poteka anonimno – vsak udeleženec ob registraciji dobi nalepko s številko dihurja, ki jo mora nalepiti na prenosni boks. Pomočniki sodnikov kličejo zgolj številke, tako da sodnik ne ve, katerega dihurja ocenjuje.

V lepotnem delu se ocenjujeta trenutni videz in kondicija dihurja. Sodnik primerja razmerja in anatomijo posameznega dihurja s predpisanim standardom. Ocenijo se oblika glave, pozicija, oblika in barva oči, ugriz oz. videz zobovja, oblika in obarvanost smrčka, oblika, pozicija in čis-

tost ušes, telesna razmerja, dolžina in oblika repa, gibljivost, kondicija in mišice, dlaka (kakovost, dolžina, barva), koža in brčice, karakter dihurja, pri nekastriranih samcih pa se preveri tudi, ali sta oba testisa spuščena iz trebušne votline.

Pri vzrejnem pregledu, ki je potekal zvečer (ocenjevala je ena od vzrediteljic iz SCHF), so bili kriteriji malenkost drugačni: pomembne so bile predvsem anatomske, fiziološke in karakterne značilnosti – skratka to, kar je pomembno za vzrejo. Čistoča ušes in dolžina krempljev pač nista med lastnostmi, ki se dedujejo. Tudi tega je Gusztav opravil odlično, ocenjen je bil z 98 od 100 možnih točk.

Gusztav je v lepotnem delu v svoji kategoriji zmagal, osvojil pa je tudi tretje mesto med vsemi mladimi samci. Z rezultatom sem zelo zadovoljna, še posebej, ker je bila to najina prva razstava in nisem povsem vedela, kaj pričakovati, kako se pripraviti, pa tudi od dolge poti sva bila oba precej utrujena.

Poleg samega ocenjevalnega dela je bil organiziran tudi spremljevalni program: tekmovanje v agillityju, srečelov z lepimi nagradami, profesionalni foto kotiček, kar nekaj stojnic z opremo za dihurje, veterinarsko predavanje ipd. Skratka, za vsakega se je našlo nekaj.

Moram reči, da sem bila nad dogajanjem prijetno presenečena in zadovoljna z rezultati. Izlet se je kljub dolgi vožnji splačal in zagotovo se bom s svojimi dihurji v prihodnje udeležila še kakšne razstave.

Dihurji med čakanjem na ocenjevanje. Nekateri so pravi razstavni veterani.

V zameno za skromen prispevek smo lahko dobili profesionalne fotografije svojega dihurja.

Na razstavi je bilo tudi precej stojnic z opremo za dihurje.

ZAHVALA PREDSEDNICI

AVTORJI: ČLANI DRUŠTVA

Za trenutek naj odloži dihurje in prisluhne tej zahvali naša Maja.

Premalokrat ti povemo, kako si nam pomembna in kako te cenimo. Vsakič nam znova dokazuješ, da tvoja ljubezen do živali in predanost društvu nimata meja. V naših očeh si občudovana in hvaležni smo ti za ves tvoj čas in voljo, ki je brezmejna.

Potrpežljivo ponavljaš iste odgovore na ista vprašanja ter svoje znanje z veseljem deliš z nami in vsemi ostalimi, ki se nate obrnejo. Ne glede na to, koliko si pripravljena nekomu dati in pomagati, prevečkrat naletiš na gluha ušesa. Vendar te to ne vrže iz tira in kljub temu ohranjaš svoj zdrav smisel za humor. Zavaljo sebe pa si kdaj le privošči malo časa in miru.

Za nas si – in vedno boš – super junakinja z velikim srcem.

